

Opvang in Eibergen

Risicoanalyse en kader voor maatregelen
rondom de toekomstige kleinschalige
opvanglocatie op het perceel tussen de
Winterswijkseweg en de Groenloseweg

Notitie

September 2025

Bureau **Beke**

In opdracht van:
Gemeente Berkelland

Sixma, L, Kuppens, J., en Schraven, D.

Opvang in Eibergen

Risicoanalyse en kader voor maatregelen rondom de toekomstige kleinschalige opvanglocatie op het perceel tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg

© 2025, Bureau Beke

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

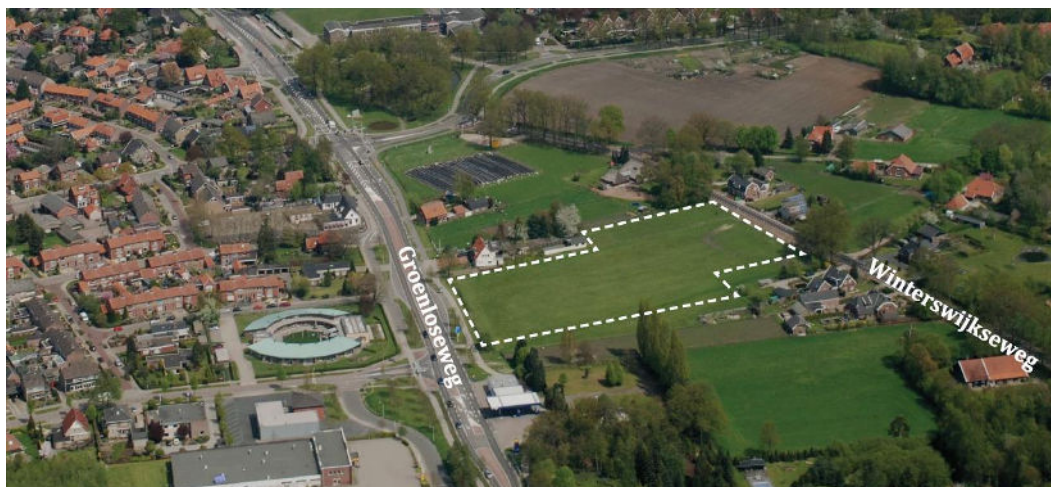
Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Opdracht aan Bureau Beke	5
1.2	Inkadering van de risicoanalyse	6
1.3	Onderzoeksvragen	7
1.4	Verdere inhoud van dit rapport	8
1.5	Kern van de risicoanalyse	9
2	Activiteiten en wegingsmethodiek	9
2.1	Onderdelen van de risicoanalyse	9
2.2	De wegingsmethodiek	12
2.3	Inventarisatie van oplossingsrichtingen	13
2.4	(On)evenredige overlast en inzet van maatregelen	14
3	De benoemde risico's en hun weging	16
4	Van risico's 1 naar oplossingsrichtingen	45
4.1	De koppeling van oplossingsrichtingen aan de hoogste risico's	46
5	Kader voor het dynamisch beheerplan	60
5.1	Algemene randvoorwaarden	60
5.2	Specifieke randvoorwaarden	63
	Bijlage 1: Meest recente situatieschets van de opvanglocatie	66
	Bijlage 2: Suggesties bordje 'privéterrein'	67
	Bijlage 3: Suggestie fiets/wandelstrook	68

1 Inleiding

De gemeente Berkelland stelt een perceel tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg (oude N18) beschikbaar aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Hier wil het COA een gecombineerde kleinschalige opvanglocatie realiseren voor 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) en 50 reguliere asielzoekers. Het betreft een terrein waarop voor tien jaar tijdelijke modulaire bouw wordt gerealiseerd.

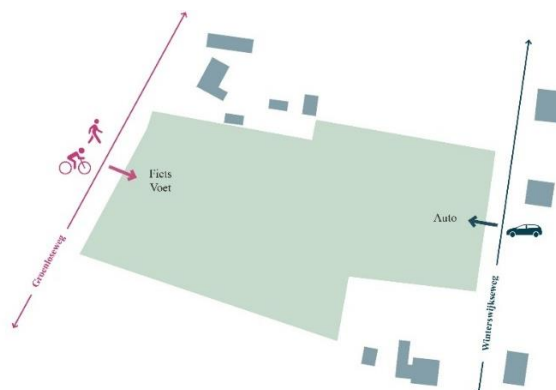
Afbeelding 1.1: Luchtfoto met daarin het terrein van de geplande [asielopvanglocatie](#)

Bron: COA

De gemeente Berkelland heeft tijdens een bijeenkomst van de zogenoemde Klankbordgroep op 26 september 2024 aangegeven dat het verkeerskundig uitgangspunt is om het terrein voor gemotoriseerd verkeer (auto, bus) via de Winterswijkseweg te ontsluiten en voor het langzaam verkeer (lopen, fietsen) via de Groenloseweg.

Afbeelding 1.2: Door gemeente Berkelland voorgeschreven (globale) visie op de in- en uitgaande verkeersstromen bij de opvanglocatie

Verder heeft het COA op twee momenten (26 september 2024 met de klankbordgroep en 19 november 2024 met direct aanwonenden) meerdere modellen voor de mogelijke indeling van de locatie gepresenteerd waarbij rekening werd gehouden met delen van het terrein waar wel en niet gebouwd mag worden. Het betrof drie modellen, waarbij uiteindelijk een model verder is uitgewerkt en besproken met de direct omwonenden. Zie voor de afbeelding bijlage 1.

Voor het schrijven van deze risicoanalyse is verder gebruik gemaakt van stukken die op de website van de gemeente Berkelland staan¹.

1.1 Opdracht aan Bureau Beke

Aan Bureau Beke is in maart 2025 gevraagd om een risicoanalyse uit te voeren op gevolgen die het vestigen van de opvanglocatie kan hebben. Het doel van de risicoanalyse is om te bepalen of de komst van de opvanglocatie bepaalde risico's voor wat betreft leefbaarheid en veiligheid met zich meebrengt die nog vóór de start van de locatie moeten worden afgedekt door middel van beheermaatregelen.

Omdat het nieuwbouw betreft, wordt ook specifiek aan Bureau Beke gevraagd om wat betreft leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de kleinschalige opvanglocatie eveneens input te geven over het voorontwerp. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om verlichting op het terrein, aandachtspunten rondom de veiligheid van de in- en uitgangen en groen op het terrein om zichtlijnen tegen te gaan.

Voor Bureau Beke gelden de volgende randvoorwaarden voor het onderzoek:

- Het onderzoeksbureau gaat in de risicoanalyse uit van 100 asielzoekers: 50 reguliere asielzoekers plus 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers). Dit uitgangspunt is ook gecommuniceerd richting de betrokken partijen in het onderzoek, om op basis hiervan risico's en oplossingsrichtingen aan te dragen.
- Bureau Beke gaat bij de opvang in Eibergen uit van een afspiegeling van de instroom van asielzoekers in Nederland, zoals de gemeente dat ook heeft afgesproken met het COA. Dit betekent dat op voorhand minder risicovolle scenario's (bijvoorbeeld alleen maar gezinnen) of op voorhand meer risicovolle scenario's (bijvoorbeeld alleen maar veiligelanders) kunnen leiden tot een andere risico-inschatting.

1. Hiervoor is de website gebruikt: <https://www.gemeenteberkelland.nl/nieuwkomers/opvanglocatie-eibergen/#:~:text=Eibergen%20kent%20geen%20vaste%20belangenorganisatie,van%20de%20veiligheid%20en%20leefbaarheid.>

Algemene visie van Bureau Beke op een risicoanalyse

Een risicoanalyse heeft betrekking op het inventariseren van risico's omtrent leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van een opvanglocatie. Daar waar het ook in relatie staat tot de openbare ruimte, worden ook risicoaspecten meegenomen die zich op het terrein van de opvanglocatie voordoen.

Om kwalitatief goed en tegelijkertijd ook onafhankelijk onderzoek te doen, is het volgens Bureau Beke van belang dat alle betrokkenen zoveel mogelijk worden meegenomen in het onderzoek. Onder 'betrokkenen' verstaan we niet alleen omwonenden, maar ook partners als de politie, het COA en beleidsmedewerkers van de gemeente. En onder 'omwonenden' verstaan wij dan burgers die voldoende zicht hebben op de situatie rondom de toekomstige opvang.

Het cruciale onafhankelijke element van het onderzoek komt dan van Bureau Beke zelf. Op basis van de input van alle partijen bepaalt het onderzoeksbureau welke weging aan door alle betrokkenen genoemde risico's van een opvang van in totaal 100 asielzoekers gegeven wordt. En welke risico's nog voor de start van de opvang zouden moeten worden afgedekt door middel van gesuggereerde oplossingsrichtingen.

1.2 Inkadering van de risicoanalyse

Door enkele omwonenden zijn de volgende thema's aangehaald om mee te nemen in deze risicoanalyse: (bouw)vergunningsprocedures, het beroepen op nadeelcompensatie (bijvoorbeeld vanwege huiswaardedaling of schade aan het huis vanwege bouwverkeer) en ecologische aspecten, zoals natuur die wordt verstoord. Deze thema's maken geen onderdeel uit van de risicoanalyse, vanwege verschillende redenen. De twee eerste thema's worden via andere procedures (onder andere via de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht) afgehandeld, niet door middel van de risicoanalyse. Ecologische vraagstukken, zoals beschermde dieren die in de buurt zijn gevestigd vallen buiten onze scope. Feitelijk gezien staan deze thema's ook los van de risicoanalyse, waarin het gaat om leefbaarheid ('schoon en heel') en veiligheid ('overlast en criminaliteit'). Daarnaast zou er mogelijk een afzonderlijk ecologisch onderzoek volgen voordat de bouw van de wooneenheden start.

Wel kijken we naar algemene randvoorwaarden voor de 50 te plaatsen amv'ers en 50 te plaatsen asielzoekers. Denk hierbij aan de omstandigheden als beplanting, kunstverlichting en hoogte van de bebouwing in relatie tot de zichtlijnen van omwonenden richting de kleinschalige opvanglocatie.

1.3 Onderzoeksvragen

Voor de risicoanalyse rondom de plaatsing van maximaal 50 amv'ers en 50 reguliere asielzoekers worden door Bureau Beke de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Tot welke aannemelijke en urgente leefbaarheids- en veiligheidsrisico's in de directe omgeving zal de vestiging van de opvanglocatie op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg leiden?
2. Welke risico's zijn te kwalificeren als aannemelijke en urgente risico's ('risiconiveau I') die nog vóór de opening van de opvang door middel van welke suggesties voor maatregelen beheerst moeten worden?
3. Welke risico's zijn te kwalificeren als risiconiveau II en III?
4. Welke oplossingsrichtingen zijn aan de risico's met niveau I te koppelen die in een beheerplan als maatregelen kunnen worden ingezet om te overlast te beheersen?

1.4 Verdere inhoud van dit rapport

In het volgende hoofdstuk komen de uitgevoerde onderzoeksactiviteiten en de wegingsmethodiek aan bod. De risicoanalyse resulteert in hoofdstuk 3 in een overzicht van beschreven en benoemde risico's, hun weging (kwalificatie 1, 2 of 3) en de door Bureau Beke vermelde argumentatie rondom de weging. In hoofdstuk 4 worden de risico's die volgens de visie van Bureau Beke voor de start van de opvang moeten zijn afgedekt (risico's 1) gekoppeld aan oplossingsrichtingen. We noemen dit bewust nog oplossingsrichtingen, omdat het naar onze mening pas beheermaatregelen zijn als door de verantwoordelijken wordt besloten om deze oplossingsrichtingen daadwerkelijk in te zetten. In het afsluitende hoofdstuk 5 volgt een inkadering van het toekomstig beheer, zoals wij dat ideaaltypisch voor ons zien. In dat hoofdstuk gaan we ook dieper in op nadere afspraken die tussen partijen gemaakt kunnen worden.

Een beheerplan is dynamisch

De risicoanalyse resulteert in oplossingsrichtingen die volgens de visie van Bureau Beke voor de start van de opvang doorgevoerd moeten zijn. Het onderzoeksbureau regeert daarmee niet voorbij zijn eigen invloedssfeer; het is aan de betrokken partijen om te bepalen welke maatregelen (extra) worden ingezet als zich bepaalde risico's voordoen die concrete actie vereisen. Daarvoor kunnen de betrokken partijen minimaal gebruik maken van de benoemde oplossingsrichtingen. Ook worden extra oplossingsrichtingen gegeven, voor het geval de risico's na het nemen van de aanbevolen maatregelen nog onvoldoende beheerst kunnen worden; deze oplossingsrichtingen kunnen dan naast de al bestaande maatregelen ingezet worden. Een beheerplan heeft daardoor een dynamisch karakter: indien nodig, kan opgeschaald (bij meer overlast), maar ook afgeschaald (bij minder overlast) worden in maatregelen.

1.5 Kern van de risicoanalyse

Een rapportage van een risicoanalyse rondom een asielopvanglocatie kent een op meerdere, vaak kwalitatieve bronnen gefundeerde argumentatie. Naar de mening van Bureau Beke is het essentieel om deze argumentatie op transparante wijze aan de lezer voor te leggen. Dit vindt in hoofdstuk 3 plaats.

De conceptrapportage van de risicoanalyse is voorgelegd aan een leescommissie bestaande uit een vertegenwoordiging van COA, gemeente Berkelland en omwonenden. Wij kunnen ons voorstellen dat er lezers zijn die minder geïnteresseerd zijn in de argumentatie achter de weging van risico's en graag direct de essentie tot zich nemen. In dat geval geven wij het advies om alleen de hoofdstukken 4 en 5 te lezen. Deze raken namelijk de kern van de risico's die aandacht vereisen, de oplossingsrichtingen die naar onze mening doorgevoerd zouden moeten worden en de randvoorwaarden die eveneens noodzakelijk zijn om het beheer nader in te richten.

2 Activiteiten en wegingsmethodiek

Tijdens een bijeenkomst op 29 januari 2025 in Grand Café De Klok in Eibergen zijn de onderdelen van een risicoanalyse op hoofdlijnen door Bureau Beke gepresenteerd aan omwonenden, in aanwezigheid van enkele gemeente- en COA-vertegenwoordigers. Omwonenden zijn op basis van deze presentatie akkoord gegaan met Bureau Beke als uitvoerder van de risicoanalyse.

2.1 Onderdelen van de risicoanalyse

De kern van de risicoanalyse is om vooraf de te verwachten risico's van de komst van de locatie en zijn bewoners zo nauwkeurig mogelijk in te schatten. Dit gebeurt door het inventariseren van feiten en meningen en het schouwen van de situatie ter plekke. De kern van de risicoanalyse is het zo nauwkeurig mogelijk in kaart brengen en wegen van zowel de bestaande als de verwachte risico's van de opvanglocatie en haar bewoners. Dit gebeurt door het inventariseren van feiten en meningen vanuit diverse partijen. Voor deze risicoanalyse zijn verschillende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd, die hierna worden toegelicht.

Het uitvoeren van een schouw (N=22 omwonenden en een wijkagent)

Met de direct omwonenden van de opvanglocatie en in aanwezigheid van een wijkagent is via een zogenaamde schouw de situatie ter plekke bekeken. Er is gezamenlijk rondgelopen, zowel op als rond de beoogde opvanglocatie. Omwonenden hebben namelijk vaak een interessante en verfrissende wijze van kijken naar hun eigen omgeving. Daarnaast hebben veel omwonenden ook de nodige goede inbreng gehad als het gaat om het vinden van oplossingen voor een mogelijk risico. Bewust is ervoor gekozen om alleen met omwonenden en de politie te schouwen, niet met een vertegenwoordiger van het COA of van de gemeente. De gedachte hierachter is om omwonenden uitvoerig in de gelegenheid te stellen hun aandachtspunten te benoemen, zonder dat er ter plekke een discussie ontstaat tussen verschillende partijen. Bureau Beke heeft geen eisen gesteld ten aanzien van de omwonenden die meelopen.

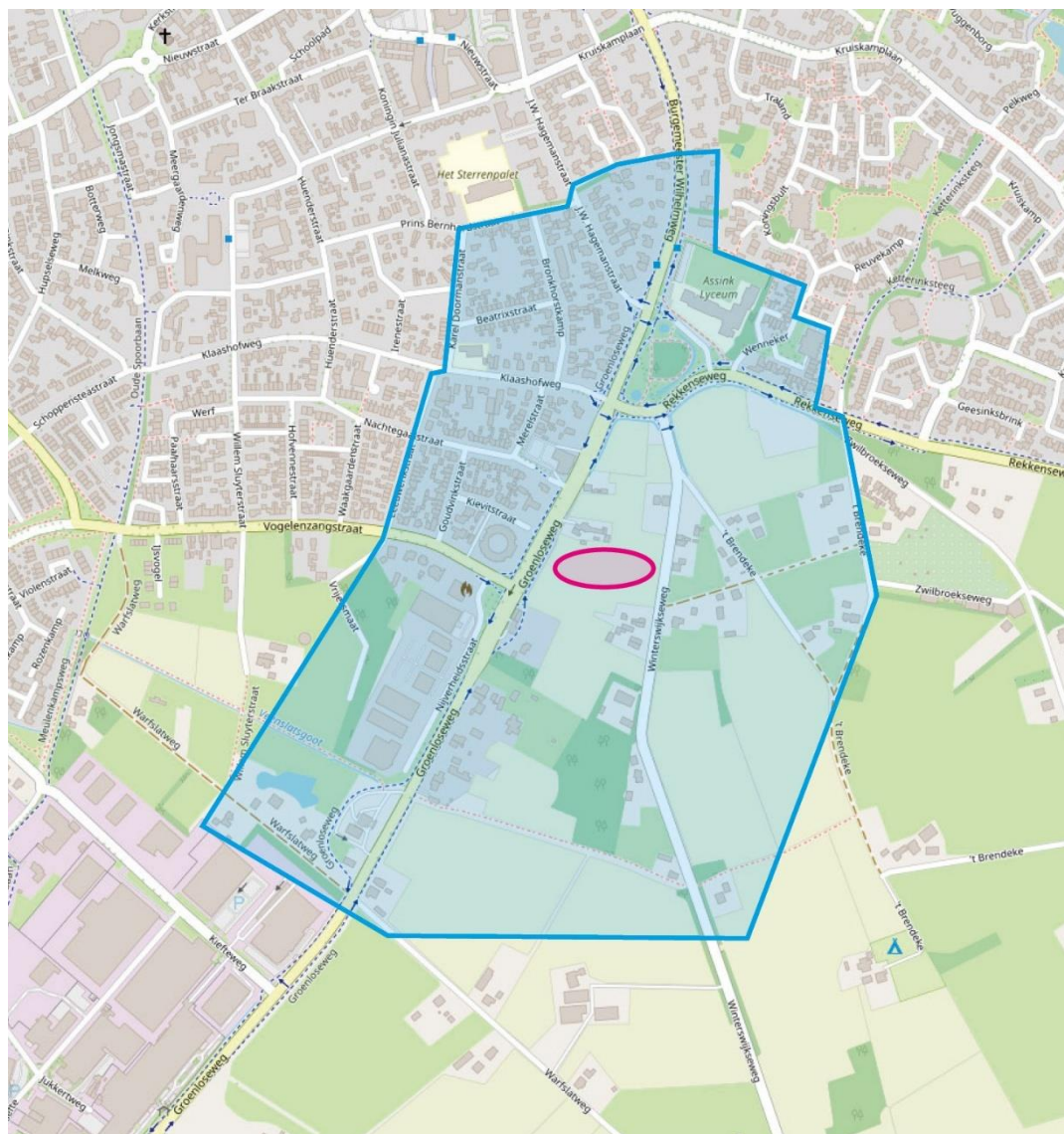
Het voeren van individuele gesprekken met omwonenden (N=4)

De direct omwonenden van de toekomstige opvang ('eerste schil') zijn benaderd met de vraag of er nog behoefte bestond aan een individueel gesprek. Hiervan hebben enkele omwonenden gebruik gemaakt.

Enquête onder burgers in Eibergen (N= 275 respondenten)

Voor het inschatten van opvang gerelateerde risico's was het van belang om ook omwonenden die wat verder weg wonen een vragenlijst in te laten vullen. Naar aanleiding van een inventarisatie door vertegenwoordigers van de gemeente Berkelland, in samenspraak met enkele direct omwonenden, is voor 328 adressen in de volgende straten gekozen:

Figuur 2.1: uitzetgebied vragenlijst

Onderzoeksgebied

Kleinschalige opvanglocatie

Een aandachtspunt is, dat de brief met daarin een link naar de vragenlijst op 15 mei jongstleden via Facebook is verspreid, met daaraan gekoppeld de suggestie om de vragenlijst zo veel mogelijk in te vullen. Voor de risicoanalyse is dit geen probleem, aangezien de

methodiek van Bureau Beke niet gebaseerd is op het uitgangspunt van ‘de meeste stemmen gelden’, maar juist op het inzichtelijk maken van ieder risico, hoe gering ook.²

Individuele en groepsgesprekken met professionals (N=9 personen)

Verder zijn diverse (groep)gesprekken met professioneel betrokkenen gevoerd om de genoemde risico's in een breder perspectief te plaatsen. Het gaat dan om gesprekken met bijvoorbeeld de politie, het COA, een medewerker Openbare Orde en Veiligheid (OOV), een boa en een verkeersdeskundige van de gemeente Berkelland. Tot slot zijn ook medewerkers van Estinea en het Assink Lyceum bevroegd.

Ondernemersraadpleging (N=8 ondernemers)

Om ook een beeld te krijgen van de risico's die ondernemers verwachten, zijn verschillende gesprekken met hen gevoerd. Het gaat dan om bijvoorbeeld supermarkten, een tankstation, een sigarettenverkooppunt en andere winkels in het centrum van Eibergen. Ook is getracht een gesprek aan te gaan met een vertegenwoordiger van het bedrijventpark, maar dit is ondanks verschillende verzoeken niet gelukt.

Bespreking conceptrapportage met leescommissie

Bureau Beke legt de conceptrapportage voor aan een zogenaamde leescommissie. Deze bestaat naar onze mening bij voorkeur uit vertegenwoordigers van omwonenden, de gemeente Berkelland en het COA. Onze ervaring is dat een dergelijke transparante werkwijze, waarbij alle leescommissieleden het concept ontvangen en kunnen inzien, het proces rondom de vestiging van de opvang verder helpt. Vanwege de zomerperiode is er gekozen om de feedback van de leescommissie schriftelijk te verzamelen en mee te nemen door Bureau Beke in de uiteindelijke weging in de definitieve rapportage.

Hoor en wederhoor

Op verschillende momenten zijn bevindingen uit de gesprekken teruggekoppeld, zowel aan omwonenden als aan andere respondenten. Dit om meningen te verifiëren en mogelijke oplossingsrichtingen voor te leggen.

Het meenemen van ervaringen uit eerder onderzoek van Bureau Beke

Jaarlijks voert Bureau Beke een zogenaamde Monitoring Veiligheid en Leefbaarheid rondom diverse opvanglocaties uit. De bronnen voor deze monitoring bestaan in hoofdzaak uit een enquête onder omwonenden. Daardoor kunnen zij, ook als ‘experts van hun eigen omgeving’, aangeven welke overlast- en criminaliteitservaringen zij hebben. Inmiddels heeft rondom een opvanglocatie de negende jaarlijkse vragenlijst onder omwonenden, met het thema veiligheid en leefbaarheid, plaatsgevonden. Iets dergelijks vindt ook

2. Aan deze methodiek wordt in paragraaf 2.2 meer aandacht besteed. Een aandachtspunt is wel, dat de methodiek van de eveneens door de gemeente Berkelland gewenste jaarlijkse monitoring is aangetast omdat geen controle meer mogelijk is op het uitzetgebied van de monitor. Vandaar dat Bureau Beke adviseert om deze monitoring, die separaat aan de gemeente Berkelland wordt aangeleverd, na de nulmeting kritisch te bekijken. Mocht besloten worden tot het stopzetten van de periodieke monitoring dan betekent dit dat juist door de Facebookactie de jaarlijkse input vanuit de omwonenden op leefbaarheid en veiligheid rondom de nieuwe opvanglocatie ontbreekt.

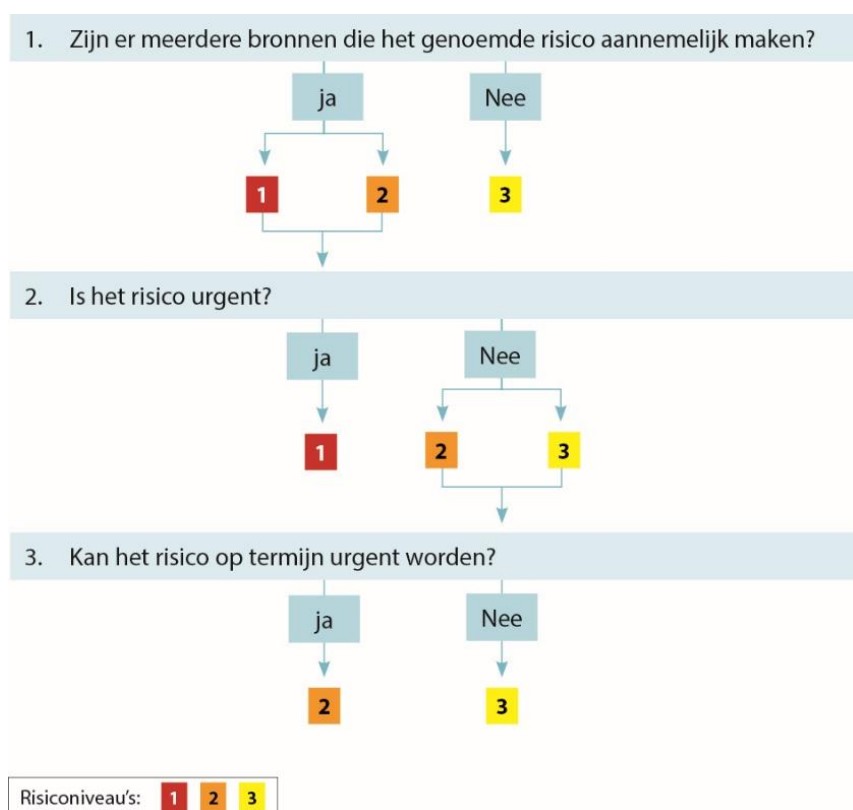
rondom andere asielopvanglocaties plaats zoals de amv-locatie in Rekken en het azc in Winterswijk. Dergelijke zogenaamde ‘omwonendenmonitoring’ geeft daarmee vanuit het perspectief van de omgeving inzicht in veiligheids- en leefbaarheidsaspecten waarmee in het beheer rekening gehouden kan worden. Ook zijn er eerdere risicoanalyses rondom diverse opvanglocaties uitgevoerd. Ervaringen die in deze omwonendenmonitoring en risicoanalyses zijn opgedaan, gekoppeld aan hetgeen momenteel daadwerkelijk op het gebied van veiligheid en leefbaarheid speelt, is eveneens door de onderzoekers meegenomen.

2.2 De wegingsmethodiek

Het geven van een overzicht van risico's na de weging

Uiteindelijk hebben alle activiteiten geleid tot een overzicht aan risico's (zie hoofdstuk 3). Het maakte daarbij niet uit of een risico een of meerdere keren genoemd is; ieder risico is meegenomen. Vervolgens zijn de risico's (zowel feiten als meningen) door drie direct bij de activiteiten betrokken onderzoekers van Bureau Beke gewogen. De wegingsmethodiek is als volgt visueel weer te geven:

Figuur 2.2: de wegingsmethodiek

De drie kernvragen leiden tot drie risiconiveaus met de volgende verduidelijking:

- Niveau 1: het risico is aanwezig en dermate aannemelijk, concreet en urgent dat direct (of in ieder geval voordat de opvang wordt geopend) een beheermaatregel noodzakelijk is;
- Niveau 2: het risico is aanwezig, maar niet dermate aannemelijk, concreet en urgent dat direct een beheermaatregel nodig is. Monitoring van het risico is wel vereist om te bepalen of het op termijn een risiconiveau 1 wordt;
- Niveau 3: het risico is (vooralsnog) niet aanwezig en aannemelijk. Er is geen beheermaatregel en geen monitoring op dit risico nodig.

Voor de duidelijkheid: de aannemelijkheid van een risico resulteert dus niet in een berekening van aantallen incidenten in de toekomst en/of kansen waarop bepaalde incidenten kunnen optreden. Alle input die uit de onderzoekshandelingen naar voren komt wordt in de weging meegenomen en leidt tot de risico-inschatting. Omdat het zowel cijfers uit het verleden als meningen van betrokkenen betreft, worden deze niet in een model gekwantificeerd omdat dit niet mogelijk is; het gaat om het vertalen van zowel data als meningen van partijen richting de aannemelijkheid waarop bepaalde zaken zich voor kunnen gaan doen. En, als dit zich voordoet, om de urgentie om dit direct aan te pakken.

Er is dus zijdelings wel gekeken naar feitelijke inzichten rondom criminaliteit van asielzoekers, maar bewust kiezen we ervoor om die niet te kwantificeren in de rapportage. Dit met de gedachte dat algemene cijfers over de criminaliteit in het verleden op andere locaties geen absolute zekerheden opleveren over criminaliteit rondom de opvanglocatie op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg in Eibergen in de toekomst.

2.3 Inventarisatie van oplossingsrichtingen

Ook zijn alle door de omwonenden aangedragen oplossingsrichtingen geïnventariseerd. In de visie van Bureau Beke moeten de risico's met niveau 1 gekoppeld worden aan minimaal één oplossingsrichting. Een of meerdere oplossingsrichtingen krijgen dan het karakter van concrete maatregelen als deze worden ingezet door de beheerpartners. Deze kunnen vervolgens worden gebruikt voor een beheerplan. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in 'basisoplossingsrichtingen' (door te voeren oplossingsrichtingen die direct, en volgens de visie van Bureau Beke al bij de start van de opvang ingezet worden) en 'opschaaloplossingsrichtingen' (te reserveren oplossingsrichtingen die eventueel in de toekomst nog ingezet kunnen worden). Het onderscheid tussen deze twee soorten oplossingsrichtingen bepalen we op basis van monitorervaringen na risicoanalyses elders. De beheersbaarheid van leefbaarheid en veiligheid staat daarbij centraal.

2.4 (On)evenredige overlast en inzet van maatregelen

Voor Bureau Beke is de beheersbaarheid van de veiligheid en leefbaarheid in de omgeving van de asielopvang essentieel. De basisoplossingsrichtingen die in de risicoanalyse worden voorgesteld beschouwt Bureau Beke als minimaal uit te voeren suggesties bij de start van de opvanglocatie. Tijdens de exploitatie van de asielopvang kan geconcludeerd worden dat de naar maatregelen omgezette oplossingsrichtingen volstaan om de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de opvanglocatie te waarborgen. Maar evengoed kan het ook zo zijn dat deze maatregelen niet afdoende zijn. In dat laatste geval is het van belang om te kijken of er nog extra maatregelen noodzakelijk zijn.

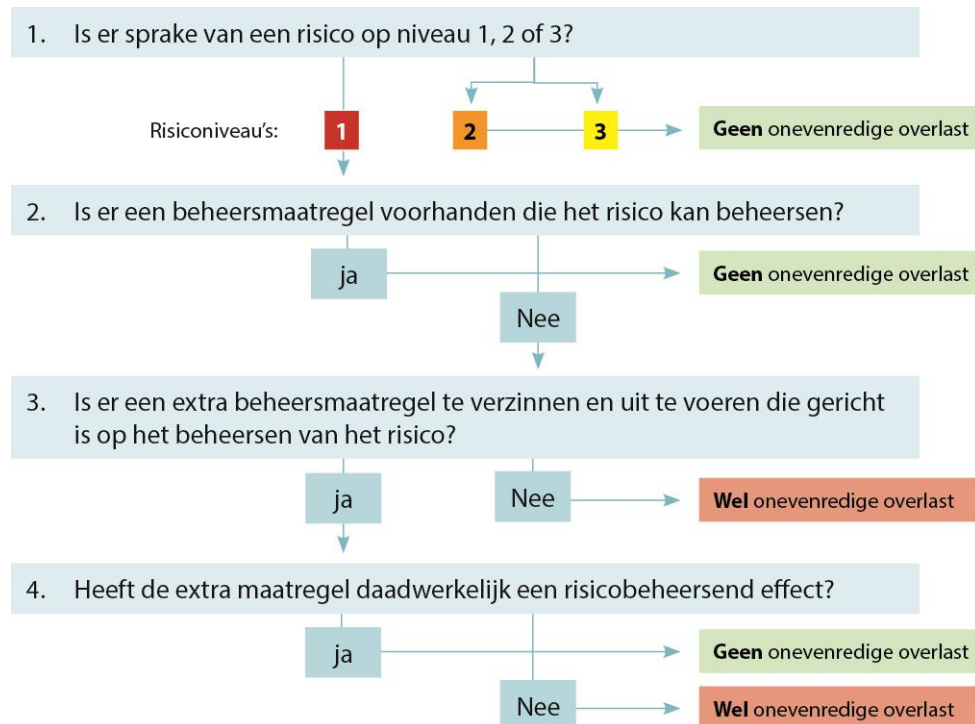
Voor Bureau Beke is het in de evaluatie essentieel om te kijken naar ‘onevenredig overlast’. Deze is in eerdere risicoanalyses gedefinieerd als:

Onevenredige overlast is aan de opvanglocatie of haar bewoners te relateren overlast die door de verantwoordelijke handhavende partijen met de beschikbare maatregelen niet beheerst kan worden.

Essentieel in deze definitie is dat overlast toewijsbaar moet zijn aan de asielopvang of haar bewoners; andere vormen van overlast worden niet meegenomen. Verder gaat de definitie uit van een bepaalde mate van hanteerbaarheid van overlast. Dit wil dus zeggen dat overlast aan beheermaatregelen gekoppeld wordt en daarmee goed in de hand gehouden wordt, niet dat alle overlast in een straat of buurt tot een nulpunt gereduceerd moet of kan worden. Dit laatste is namelijk niet mogelijk, omdat aan overlast ook deels een subjectieve component hangt, namelijk de beleving van de burger; de ene burger ervaart bepaalde gebeurtenissen eerder als overlastgevend dan andere burgers. Het plaatsen van asielzoekers en amv'ers op het terrein op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg zal immers de nodige activiteit en beweging in de omgeving met zich meebrengen.

Voor goed beheer rondom de asielopvang in Eibergen is, na oplevering van de risicoanalyse, het volgende stroomschema voor de monitoring door een beheergroep mogelijk nuttig:

Figuur 2.3: stroomschema monitoring door beheergroep

Belangrijk is dus dat in geval van onevenredige overlast gekeken wordt naar extra of alternatieve maatregelen die de overlast beter kunnen beheersen. Deze alternatieve maatregelen kunnen in ieder geval gevonden worden in de opschaaloplossingsrichtingen, maar mogelijk zijn gaandeweg de exploitatie ook nieuwe maatregelen ter beschikking gekomen die ingezet kunnen worden. Dit geldt echter ook andersom: als blijkt dat er met minder maatregelen hetzelfde overlastniveau kan worden gerealiseerd, kunnen maatregelen eventueel ook worden afgebouwd. Dit is naar onze mening de essentie van dynamisch beheer.

3 De benoemde risico's en hun weging

In dit hoofdstuk volgt de weging van de in documenten beschreven en door betrokkenen genoemde risico's. Deze risico's zijn, omwille van de leesbaarheid, gerubriceerd in thema's. Het gaat dan om de volgende thema's:

- Door amv'ers/asielzoekers gepleegde overlast;
- Door amv'ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit;
- Aantasting van de leefbaarheid;
- Incidenten op de locatie;
- Infrastructurele problemen/verkeersveiligheid;
- Ongewenste interactie tussen doelgroepen;
- Aandachtspunten rondom de samenwerking tussen beheerpartners;
- Aandachtspunten rondom de personele inzet van beheerpartners;
- Risico's voor amv'ers/asielzoekers.

De risico's zijn afzonderlijk gewogen voor amv'ers (amv) en asielzoekers (az). Als de wegingen wat betreft aard en oorsprong overeenkomen worden ze samengenomen via de noteerwijze amv/az. Hierbij is het belangrijk om te vermelden dat wij eerder naar gedrag van asielzoekers kijken dan naar de aantallen asielzoekers. Immers: door Bureau Beke uitgevoerde monitoring rondom asielopvanglocaties wijst uit dat één asielzoeker soms meer overlast kan geven dan een totale groep.

Risico	Weging risico	Argumentatie
<i>Door amv'ers/asielzoekers gepleegde overlast</i>		
Overlast door specifieke doelgroep	Amv/az: 1	Diverse omwonenden uit in de vragenlijst en gesprekken zorgen om overlast vanuit specifieke doelgroepen. Vanuit verhalen uit andere opvanglocaties (o.a. Ter Apel en Budel, waarbij overigens gesteld moet worden dat deze opvanglocaties qua aantallen en doelgroepen verschillen van de toekomstige opvanglocatie in Eibergen) verwachten omwonenden met name problemen door alleenstaande mannen en asielzoekers uit zogenaamde 'veilige landen'. Daarnaast zijn er bij omwonenden zorgen om de 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen die op de locatie zullen worden opgevangen. Vanuit het COA is vernomen dat in de opvanglocatie in Eibergen een afspiegeling van de op dat moment bestaande asielinstroom in Nederland gevestigd zal worden. Uit een combinatie van berichtgeving in de media, onderzoeksbevindingen van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum en door ons uitgevoerd onderzoek naar factoren voor overlastgevend en crimineel gedrag door COA-bewoners blijkt dat bepaalde subgroepen asielzoekers inderdaad overlastgevend kunnen zijn.³ Dit betekent in ieder geval niet dat alle asielzoekers overlastgevend zijn; het gaat om een paar procent, waarbij asielzoekers uit veilige landen meer voorkomen in de registraties. Daarnaast blijkt uit monitoring die wij als Bureau Beke uitvoeren rondom amv-locaties elders dat er sprake kan zijn van overlastgevend gedrag van amv'ers. Het is van belang om te melden dat het COA de belangrijke taak heeft om voorlichting te geven, afspraken te maken met alle amv'ers en asielzoekers en passende maatregelen te treffen bij overlast op het terrein. Daar waar overlast zich buiten zal gaan afspelen, achten wij het van belang dat er een goed en duidelijk meldsysteem voor klachten wordt opgezet en handhaving hier adequaat tegen optreedt.

3. Staring, R., Kuppens, J., Nillesen, M. en Van Esseveldt, J. (2025, in press). *Wat hen beweegt. Onderzoek naar factoren van overlastgevend en crimineel gedrag van COA-bewoners*. Arnhem: Bureau Beke.

Betreden privé-terreinen	Amv/az: 1	Meerdere omwonenden uiten hun zorgen over het betreden van privéterrein door bewoners van de kleinschalige opvanglocatie en aantasting van het veiligheidsgevoel. Met name omdat het landelijke karakter van de omgeving maakt dat de amv'ers en asielzoekers ongezien in weilanden en tuinen van omwonenden kunnen komen. Om de opvang zitten veel weilanden en grote tuinen die ook niet zijn afgesloten met grote hekken. Enkele omwonenden geven aan zelf hekken om hun terrein te willen plaatsen. Daarnaast zijn er landbouwbedrijven in de buurt die het onwenselijk zouden vinden als weilanden worden betreden en hierdoor zouden kunnen beschadigen. De kleinschalige opvang krijgt volgens het COA een open karakter, waarbij het COA geen voorkeur heeft voor een omheining met een hek, maar deels met een groene heg. Naar onze mening kan het voor amv'ers en asielzoekers mogelijk onduidelijk zijn waar het COA-terrein precies ophoudt, hoewel in de laatste inrichtingsschets van de COA-locatie de buitengrenzen worden afgeschermd door groen/beplanting, en waar de grenzen liggen rondom weilanden en landbouwgrond waardoor niet uit te sluiten valt dat zij over weilanden zullen gaan lopen. Daarnaast zouden vreemdelingen die niet op de hoogte zijn van Nederlandse gebruiken of die nieuwsgierig zijn naar hun nieuwe omgeving privéterrein rondom woningen en bedrijven kunnen betreden. Hier ligt een taak voor het COA om asielzoekers/amv'ers goed te (blijven) informeren zodat het voor hen duidelijk is waar erfgronden liggen; daarom geven we hier de hoogste risicoweging aan.
Overlast van rondhangende asielzoekers/amv'ers in de openbare ruimte	Amv/az: 1	Omwonenden hebben de verwachting dat asielzoekers en amv'ers rondom huizen, erven, op openbare wegen en richting en in het centrum zullen gaan lopen en hier mogelijk voor overlast zullen zorgen. Er kan volgens hen niet uitgesloten worden dat mensen buiten gaan recreëren, met name met het oog op het voorjaar en de zomermaanden waarin de weersomstandigheden beter zijn en het aantrekkelijker wordt om naar buiten te gaan. Er worden door omwonenden zeer veel locaties genoemd waarvan zij verwachten dat rondhangen/rondzwerven gaat plaatsvinden en dit tot overlast kan leiden. Grosso modo worden plekken rondom (sport)scholen, bushaltes, parken en het centrum genoemd. Professionals bevestigen enkele van deze locaties als zijnde huidige hangplekken, dan wel mogelijke hangplekken van amv'ers en asielzoekers in de toekomst. Het gaat dan om locaties als wandelpark De Maat, bankjes in het centrum ter hoogte van de BrinkEet, bij de jongerenwerklocatie en bij het Assink Lyceum. Meerdere omwonenden geven daarnaast aan dat er mogelijke hangplekken kunnen ontstaan op: 'De gehele route vanaf de opvanglocatie naar het dorp en in het gehele dorp'. Verder zijn in de vragenlijst diverse straten, buurten en locaties benoemd.⁴

4. De straten, buurten en locaties die in de vragenlijst zijn benoemd zijn: Merelstraat, Prins Bernardstraat, Koningin Julianastraat, wijk Simmelink, 't Brendeke, Bronkhorstkamp, basisschool Het Sterrenpallet, Nachtegaalstraat, Vogelenzangstraat, Kievietstraat, Klaashofweg, Kluiversgang, Nijverheidsstraat, café Tijink, De Pickerhal, het fietspad tussen Carpvalley en Heinhuis metaalrecycling en Marktplaats.

		Naar onze mening zal het gegeven dat asielzoekers en amv'ers gaan rondlopen in de omgeving niet automatisch tot overlast leiden. Zolang men niet in grote aantallen bijeen komt en er bovendien geen overlastgevende/criminele activiteiten plaatsvinden, beschouwen wij 'rondhangen' dan ook als acceptabel. Het is asielzoekers en amv'ers namelijk toegestaan om, net zoals Nederlandse burgers, zich in de publieke ruimte te begeven. Naar onze mening is het wel van belang om daadwerkelijke overlast (hier vallen bijvoorbeeld wandelende/zittende asielzoekers niet onder) in de omgeving zoveel mogelijk tegen te gaan. Om dit punt te monitoren in een beheergroep en structureel terug te laten keren in een periodiek omwonendenoverleg geven we hier de hoogste kwalificatie aan. We gaan hieronder meer specifiek in op bepaalde locaties waarvan wij van mening zijn dat die in de toekomst extra aandacht verdienen.
Hangplek parkeerplaats Chinees restaurant en naastgelegen muurtje Groenloseweg 16	Amv/az: 2	Wanneer de bewoners van de kleinschalige opvang naar het centrum gaan zullen zij mogelijk langs de Groenloseweg 16 en over de parkeerplaats van Chinees restaurant Jasmine Garden lopen. Omwonenden geven aan dat het muurtje naast de Groenloseweg 16 uitnodigt om te gaan zitten en hier rond te hangen. De naastgelegen parkeerplaats bij het restaurant Jasmine Garden is volgens omwonenden momenteel al een hangplek. Zowel het muurtje als de parkeerplaats zijn plekken met weinig verlichting dicht bij de opvanglocatie, op een mogelijke route naar het centrum, waardoor niet uitgesloten is dat dit hangplekken zouden kunnen worden. Wij achten het daarom wenselijk om mogelijke overlast veroorzaakt door rondhangen op deze plek mee te nemen als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5.
Hangplek bij school het Assink Lyceum	Amv/az: 1	De parkeerplaats bij het Assink Lyceum zou volgens omwonenden momenteel al een bekende hangplek zijn onder jongeren waar overlast plaatsvindt. Ook staat er een bankje vlak bij de school. Er zijn daarnaast vermoedens dat hier gedeald wordt in drugs. Wij kunnen niet uitsluiten dat ook amv'ers en asielzoekers zich rond deze locatie zullen gaan bevinden en vinden het daarom van belang om te monitoren hoe dit verloopt in een beheergroep en een omwonendenoverleg en afspraken te maken met het Assink Lyceum.
Overlast bij wandelpark De Maat	Amv/az: 2	Wandelpark De Maat is door diverse omwonenden en professionals genoemd als plek waar zij verwachten dat amv'ers en asielzoekers gaan rondhangen/rondzwerven. Deze plek is in de buurt van de kleinschalige opvanglocatie en momenteel al een bekende hangplek voor jongeren. Het wordt door respondenten onwenselijk geacht dat grote groepen mensen hier gaan rondhangen en voor overlast zorgen (bijvoorbeeld in de vorm van geluidsoverlast of het achterlaten van afval). Tevens kan het een onveilig gevoel geven als grote groepen mensen hier samenkomen, hoewel wij van mening zijn dat het een openbaar terrein is waar ook asielzoekers en amv'ers mogen verblijven. Wij nemen dit risico mee als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5.

Overlast rondom tankstations	Amv/az: 1	In de omgeving van de kleinschalige opvang zitten twee tankstations, waarvan één onbemand is (Argos) en één bemand (Theo's Tankshop). Door omwonenden zijn beide locaties benoemd als mogelijke hangplekken. Hierbij speelt een rol dat rondom de tankstations (en het aangrenzende fietspad achter tankstation Argos) 's avonds een donkere omgeving is. Het gegeven dat de tankstations nabij de opvanglocatie zijn gevestigd en wat meer uit het zicht zijn maakt het naar onze mening aannemelijk dat mensen hier ongezien kunnen gaan rondhangen en mogelijk voor overlast kunnen zorgen. Om dit punt te monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg en zo nodig afspraken te maken met de eigenaar van het tankstation geven we de hoogste risicokwalificatie.
Overlast bij de speeltuin/fitness aan de Vogelenzangstraat	Amv/az: 2	De speeltuin aan de Vogelenzangstraat is volgens omwonenden een fijne plek voor kinderen om te spelen en voor oudere(n) om buiten te sporten. Omwonenden zijn bang dat dit zal veranderen omdat de speeltuin een aantrekkelijke hangplek kan zijn, in de buurt van de opvanglocatie. Vooralsnog schatten wij in dat er op het COA-terrein voldoende mogelijkheid voor kinderen is om te spelen en ook om te sporten. Daarnaast staat het kleine kinderen en hun ouders vrij om op openbare plekken te spelen, mits ze geen overlast geven. Ook is de Vogelenzangstraat niet direct in de buurt van de opvanglocatie en ligt deze straat volgens ons niet langs een voor de hand liggende looproute. Wij achten het daarom vooralsnog niet aannemelijk dat hier overlast zal gaan plaatsvinden.
Rondhangen op het parkeerterrein rondom bedrijventerrein (onder andere Welkoop/The Chariot/Oogcentrum)	Amv/az: 2	Uit de schouw komen zorgen naar voren dat hier momenteel al rondgehangen wordt en er ook vermoedens zijn van handel in drugs. Op dit moment schatten wij niet in dat dit een veelgebruikte hang- en overlastplek gaat worden door COA-bewoners, omdat het niet op een veelgebruikte wandel- of fietsroute ligt. Wel achten wij het van belang om dit te blijven monitoren, ook als het gaat om een mogelijke aanzuigende werking van de al bestaande drugshandel. Wij nemen dit risico mee als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5.
Rondhangen in de parkeergarage bij de Action	Amv/az: 2	Vanuit diverse bronnen (omwonenden en een professional) komt naar voren dat de parkeergarage onder de Action momenteel al een hangplek is voor jongeren. Deze respondenten verwachten dat ook amv'ers en asielzoekers deze plek zullen gaan gebruiken om rond te hangen. Hoewel wij niet inschatten dat dit een bekende en veelgebruikte plek zal worden waar COA-bewoners zich naar toe zullen begeven achten wij het onwenselijk dat grote groepen hier gaan rondhangen en mogelijk voor overlast zorgen en adviseren daarom om dit risico mee te nemen als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5.

Rondhangen bij inritten Groenloseweg	Amv/az: 2	De inritten van omwonenden aan de Groenloseweg zouden volgens enkele respondenten een plek kunnen worden waar amv'ers en asielzoekers gaan rondhangen. Hoewel de inritten van enkele woningen op de route liggen naar het centrum zien wij geen concrete aanwijzingen waarom asielzoekers, dan wel amv'ers hier zullen rondhangen en voor overlast zullen zorgen. Om dit punt wel in de gaten te houden nemen wij dit risico mee als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5.
Rondhangen op het terrein van bewoners aan de Winterswijkseweg	Amv/az: 2	De inritten van omwonenden aan de Winterswijkseweg zouden volgens enkele respondenten een plek kunnen worden waar amv'ers en asielzoekers gaan rondhangen. Het COA gaat het terrein zo inrichten dat de verkeersstromen maximaal naar de Groenloseweg gaan in plaats van naar de Winterswijkseweg, ook voor de veiligheid van de asielzoekers zelf. Dit onder andere vanwege het ontbreken van een voetpad, in combinatie met hardrijdend verkeer op de weg. Het rondhangen bij inritten achten wij daarom niet erg aanmerkelijk. Wel adviseren wij om dit risico als input voor het dynamisch beheerplan in hoofdstuk 5 mee te nemen.
Rondhangen op gravelpad 't Brendeke	Amv/az: 2	Omwonenden van 't Brendeke vrezen dat asielzoekers gaan rondwandelen (via 't Brendeke, eventueel de Zwiilbroekseweg en de Winterswijkseweg) en dan in de verleiding komen om de open schuren te betreden. Dit laatste punt komt terug bij het risico 'Inbraak door amv'ers en asielzoekers in auto's/huizen/schuren' en nemen wij hier niet mee. Wat betreft het rondhangen merken wij op dat zodra de Groenloseweg voor de COA-bewoners als gewenste in- en uitgang wordt aangemerkt, wij niet veel wandelbewegingen verwachten in die driehoek. Overigens valt dit niet uit te sluiten, maar staat het de asielzoekers, net zoals iedere burger, vrij om te wandelen op openbare wegen.
Rondhangen bij het pad over Wenneker	Amv/az: 2	Enkele omwonenden benoemen het pad wat over Wenneker langs de achterkant van het Assink Lyceum loopt als plek die vanuit de Winterswijkseweg een looproute zou kunnen worden. Het wordt beschreven als een bebost pad met minimale verlichting wat in de avond voor een onveilig gevoel kan zorgen. Zoals eerder benoemd verwachten wij niet dat deze route door amv'ers en asielzoekers veelgebruikt zal worden, enerzijds omdat het geen route is die naar voorzieningen toe loopt en anderzijds omdat de Groenloseweg als beoogde in- en uitgang wordt gezien.
Rondhangen bij de antennevelden tussen Eibergen en Rekken	Amv/az: 2	Omwonenden benoemen tijdens de schouw de antennevelden tussen Eibergen en Rekken als mogelijke rondhangplaats. Wij achten dit geen aanmerkelijk risico, aangezien deze plek ver buiten een loop-/fietsroute ligt.

Rondhangen bij de garages achter de Kievitstraat	Amv/az: 2	Tijdens de schouw wijzen omwonenden op deze garages, die vanuit de Kievitstraat bereikt kunnen worden via een doodlopende weg. Wij achten dit geen aannemelijk risico, aangezien deze plek ver buiten een loop-/fietsroute ligt.
Overlastgevend gedrag in en bij supermarkten	Amv/az: 2	Meerdere omwonenden uiten hun zorgen over de mogelijk veranderende winkelbeleving in supermarkten door de komst van asielzoekers en amv'ers. Hiermee wordt door hen bijvoorbeeld het knippen in fruit en groente en het luid praten in de supermarkt genoemd. Hier ligt een taak voor het COA om bewoners te informeren over de winkelgewoonten. Daarnaast leven er zorgen dat met name jonge asielzoekers gaan hangen voor winkels als de Action en de Jumbo en dat ze hier lawaai zullen maken. Dit zal klanten afschrikken. Op dit moment zien wij overlastgevend gedrag in en bij supermarkten niet als een aannemelijk en urgent risico, zo blijkt uit monitoring rondom andere locaties en recent onderzoek ⁵ .
Overlast zorginstelling	Amv/az: 1	Enkele omwonenden in de vragenlijst en gesproken medewerkers van zorginstelling Estinea geven aan dat het onwenselijk is als grote groepen mensen over het terrein bij de zorginstelling gaan lopen (bijvoorbeeld als deze route als sluiproute gebruikt wordt). Dit kan voor onrust en overprikkeling zorgen onder bewoners van de zorginstelling. Hoewel wij niet verwachten dat amv'ers en asielzoekers hier veelvuldig daadwerkelijk zullen gaan rondhangen geven wij hier wel een hoge weging aan. Enerzijds om te monitoren dat er geen grote groepen over het terrein gaan lopen en anderzijds om afspraken te kunnen maken met de zorginstelling zelf.
Rondhangen plaatselijke groentekraam	Amv/az: 2	In de omgeving van de opvanglocatie staat op bepaalde momenten in het jaar een aspergekraampje: Lubberink Asperges (deze is gevestigd tussen de Groenloseweg, Rekkenseweg en Winterswijkseweg in het weiland). In de vragenlijst wordt door een enkele omwonende aangegeven dat dit een plek kan zijn waar COA-bewoners naar toe zullen trekken en dit een onveilig gevoel kan bezorgen bij de medewerker die in het kraampje staat. Hoewel we niet uitsluiten dat COA-bewoners klant zullen worden en daar inkopen zullen doen, is onze inschatting dat dit geen hangplek voor hen zal worden. Daarnaast staat het asielzoekers, net als burgers vrij om deze locatie te betreden zolang ze geen overlast veroorzaken.

5. Staring, R., Kuppens, J., Nillesen, M. en Van Esseveldt, J. (2025, in press). *Wat hen beweegt. Onderzoek naar factoren van overlastgevend en crimineel gedrag van COA-bewoners*. Arnhem: Bureau Beke.

Geluidsoverlast	Amv/az: 1	Geluidsoverlast wordt als zorg geuit door omwonenden en ook professionals beamen dit. Het gaat dan bijvoorbeeld over hard gepraat, of over het afspelen van muziek. De politie geeft aan te verwachten dat amv'ers en asielzoekers 's avonds wat meer actief zijn en voor rumoer kunnen zorgen. Omdat de opvanglocatie gevestigd is in een rustige en landelijke omgeving kan enig geluidsoverlast niet worden uitgesloten, zo is ook onze ervaring met monitoring elders. Op basis van diezelfde monitoring concluderen wij echter dat structurele ernstige geluidsoverlast niet aannemelijk is omdat het COA in het algemeen heeft aangetoond hier maatregelen tegen te kunnen treffen. Zo zijn de sport- en spelactiviteiten door het COA ingetekend op de bouwplannen aan de zuidwestzijde van de kavel, bewust in verband met geluidsoverlast.⁶ Naar onze mening kan het treffen van verdere maatregelen mogelijk in de toekomst wel nodig zijn met het oog op het voorjaar en de zomer omdat de asielzoekers dan meer en langer buiten zullen verblijven. Hiervoor is het zaak dat een goede klachtenregeling wordt opgezet. Omdat wij afspraken over geluid nodig achten geven we dit risico dan ook de hoogste weging mee.
Lichtoverlast	Amv/az: 1	Omwonenden vrezen voor overlast van licht dat vanaf het COA-terrein schijnt. Het landelijke karakter van het gebied maakt dat lichtoverlast inderdaad een punt kan zijn. Met name wanneer het donker is kan een overmaat aan kunstmatig licht vanaf het COA-terrein storend zijn voor omwonenden. Omdat afspraken dienen te worden gemaakt over licht op het COA-terrein geven we dit risico de hoogste weging mee.
Wildplassen	Amv/az: 2	Enkele omwonenden zien een risico in wildplassende asielzoekers, bijvoorbeeld op het pad achter het onbemande tankstation, met name omdat ze hierover verhalen horen vanuit andere opvanglocaties. Wij achten het niet heel aannemelijk dat dit veelvuldig zal voorkomen. Asielzoekers worden door het COA gewezen op het schoon, heel en veilig houden van de omgeving. Bovendien kunnen vanuit handhaving sancties opgelegd worden tegen wildplassende burgers.
Overlast sigarettenverkooppunten	Amv: n.v.t. az:1	Het risico van drukte en overlast bij verkooppunten van sigaretten (Theo's Tankshop en Tobacconist Eibergen) is door diverse ondernemers en omwonenden benoemd. De gesproken ondernemers geven aan dat een stijging in het aantal klanten, door de komst van asielzoekers, zowel als positief (in termen van omzet) als negatief (in termen van toezicht en veiligheid) wordt ervaren. Met name het betreden van verkooppunten door grotere groepen asielzoekers wordt als ongewenst beschouwd. Ondernemers geven aan dat dit het toezicht op winkelgedrag bemoeilijkt en dat dit bij vrouwelijk personeel gevoelens van onveiligheid kan oproepen. Vanuit eerdere risicoanalyses achten wij het inderdaad van belang om deze zorgen over mogelijke overlast serieus te nemen. Daarom geven wij hier voor de volwassen asielzoekers de hoogste risicoscore aan, omdat wij het van belang vinden dat door het COA afspraken met de verkooppunten worden gemaakt.

6. Voorstel: Opzet in de geest van Achterhoekse erven. Bron: www.gemeentebekelland.nl/wp-content/uploads/2025/03/BOE13633-20250318_Eibergen_klankbordgroep.pdf

Door amv'ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit		
(Winkel)diefstal	Amv/az: 1	Respondenten in de vragenlijst geven aan dat winkeldiefstal mogelijk een punt van aandacht wordt. Diefstal onder asielzoekers kan vanuit meerdere kanten worden belicht. Uit eigen ervaring rondom monitoring van opvanglocaties blijkt dat over de periode 2017-2024 specifieke groepen asielzoekers met name winkeldiefstal plegen.⁷ Onderzoek op landelijk niveau wijst daarnaast uit dat de MALT-nationaliteiten (Marokko, Algerije, Libië en Tunesië) oververtegenwoordigd zijn in incidenten op COA-locaties en in politiedossiers, wat het laatste betreft vooral bij vermogenscriminaliteit.⁸ Dit betekent overigens niet dat de COA-bewoners in Eibergen dezelfde nationaliteiten hebben, dit wordt geregeld op basis van de instroom. Hoewel het zeker niet zo is dat alle asielzoekers dergelijke feiten plegen, is het wel relevant om hier scherp op te zijn. Daarom achten wij het wenselijk dit te monitoren en indien nodig extra maatregelen in te zetten en geven wij dit punt de hoogste risicoweging mee.
Fietsdiefstal	Amv/az: 1	Door burgers wordt fietsendiefstal als mogelijk risico aangedragen, zowel tijdens de schouw als in de vragenlijst. De opvanglocatie bevindt zich in landelijk gebied en om bij sociale voorzieningen te komen zullen asielzoekers zich lopend, maar ook met de fiets gaan verplaatsen richting het centrum van Eibergen. Het COA biedt echter niet standaard fietsen aan en met het bedrag aan leefgeld dat asielzoekers te besteden hebben achten wij het niet waarschijnlijk dat iedereen een fiets kan kopen. Daarnaast maken gesprekken met professionals duidelijk dat fietsdiefstal niet uitgesloten kan worden. In Eibergen is met name de bushalte (Viersprong) een plek waar een grote hoeveelheid fietsen onbewaakt staat. Uit monitoring die we elders rondom asielopvanglocaties uitvoeren blijkt fietsdiefstal een regelmatig terugkerend aandachtspunt. Al met al kunnen wij fietsendiefstal niet uitsluiten en geven wij dit risico daarom de hoogste risicoweging mee en adviseren wij maatregelen in te zetten.
Mishandeling van dieren	Amv/az: 2	In de weilanden rondom de kleinschalige opvang heen staan diverse dieren, onder andere geiten, maar ook schapen en paarden. Omwonenden geven aan zorgen te hebben over de veiligheid van deze dieren. Er wordt gesproken over het mogelijk treiteren, uitdagen, overmatig voeren en het achterlaten van afval, waardoor dieren ziek worden. Uit onderzoek en monitoring rondom meerdere asielopvanglocaties blijkt tot op heden echter niet dat dit een aandachtspunt is rondom asielopvanglocaties, waardoor wij vooralsnog niet de hoogste risicowaardering aan dit punt geven.

7. Kuppens, J. & H. Ferwerda (2017; 2018; 2019; 2020; 2021; 2022; 2023; 2024). *Monitoring veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen. Nul-, een-, twee-, drie-, vier-, vijf-, zes-, zeven- en achtmeting*. Arnhem: Bureau Beke.

8. Noyon, S. N., Barsegyan, V., & Vink, M. E. (2024a). Inzicht in incidenten en misdrijven onder COA-bewoners. Den Haag: WODC. Op 1-5-2025 staan Tunesië en Marokko de lijst van zogenaamde 'veilige landen', maar Algerije en Libië niet.

Inbraak door amv'ers en asielzoekers in auto's/huizen/schuren	Amv/az: 1	Omwonenden en respondenten die de vragenlijst hebben ingevuld tonen en benoemen het landelijke karakter rondom de kleinschalige opvanglocatie. Er staan in de omgeving diverse vrijstaande woningen, een zorginstelling, een school en enkele bedrijven. Bij voornamelijk omwonenden op en rondom deze locaties bestaan zorgen over mogelijke inbraken als men naar het werk is of 's avonds, zowel in auto's, garages, schuren als huizen. Privéterreinen zijn volgens hen betrekkelijk eenvoudig te betreden vanwege het veelal ontbreken van hekken. Daarnaast blijkt uit de vragenlijst dat pakketjes momenteel door postbezorgers vaak rondom het huis gezet worden en oppert men het risico dat deze door asielzoekers kunnen worden meegenomen. Hoewel uit de ervaringen van andere gemeenten in de benchmark en de monitoring naar voren komt dat inbraken in veel gevallen niet toewijsbaar zijn aan asielzoekers, geldt dit niet in alle situaties. Wij vinden dit een belangrijk punt om scherp op te zijn en achten het wenselijk dat er op inbraak gemonitord wordt in een beheergroep.
Drugsgebruik en alcoholgebruik door amv'ers en asielzoekers in de openbare ruimte	Amv/az: 1	Middelengebruik kan leiden tot ontremd en onvoorspelbaar gedrag; omwonenden geven aan zich hierdoor onveilig te voelen. Bovendien is volgens enkele geïnterviewden momenteel al sprake van drugsproblematiek in Eibergen, met name door jongeren, in de nabije omgeving. Professionals geven aan dat er gemakkelijk aan drugs te komen zou zijn, maar dat dit weinig zichtbaar is voor de handhavende instanties. Naast drugsgebruik geven professionals aan dat alcoholgebruik in deze regio hoog is, met name op plekken waar veel mensen samenkomen. Bekend uit eerder onderzoek is dat onder asielzoekers sprake kan zijn van drugsgebruik, bijvoorbeeld als sprake is van kwetsbaarheid (trauma's, ziekte). Ook uit eerdere monitoring blijkt dat drugsgerelateerde criminaliteit (gebruik en handel) en alcoholgebruik aandachtspunten kunnen zijn. Wij geven dit daarom de hoogste risicoweging mee, om in een beheergroep te monitoren hoe dit zal verlopen in de toekomst.
Drugs dealen door amv'ers en asielzoekers	Amv/az: 1	Door enkele respondenten is aangegeven dat het dealen in drugs mogelijk een rol kan gaan spelen bij de groep amv'ers en asielzoekers. Momenteel zijn er al in Eibergen, en specifiek rondom de plek van de toekomstige kleinschalige opvanglocatie, vermoedens van drugsdeals door omwonenden, bijvoorbeeld op de bankjes bij het Assink Lyceum. Het ronselen van jongeren, dus ook amv'ers, voor (drugsgerelateerde) criminaliteit zien wij als algemeen aandachtspunt. Van belang achten wij het daarom ook voor Eibergen om hier goed zicht op te houden en te monitoren in een beheergroep.
Aanzuigende werking van (drugs)criminaliteit	Amv/az: 2	Zoals eerder benoemd zijn er vermoedens dat in de nabije omgeving al drugs wordt gebruikt en gedeald. Hoewel de amv'ers en asielzoekers mogelijk een extra doelgroep voor dealers kunnen vormen, blijkt uit onze monitoring rondom andere opvanglocaties vooralsnog niet dat dit voor een aanzuigende werking van (drugs)criminaliteit zorgt. Pas als sprake lijkt van verhoogde dealeractiviteiten zullen extra maatregelen noodzakelijk zijn.

Onheuse bejegening, agressie en/of geweld door asielzoekers richting omwonenden (door psychische problematiek)	Amv/az: 2	Omwonenden uiten hun zorgen voor agressieve escalatie bij het aanspreken van asielzoekers of amv'ers op onwenselijk gedrag. Trauma's en psychische problemen bij de amv'ers/asielzoekers zouden kunnen leiden tot agressie. Uit door ons uitgevoerde monitoring rondom andere opvanglocaties blijkt vooral dat agressie (als dit zich uit) zich voornamelijk richt tegen medebewoners op de asielopvanglocatie en tegen het personeel. Bovendien speelt agressie zich dan hoofdzakelijk op het COA-terrein af. Het COA zet hier sanctiemaatregelen tegen in. Wij achten het niet heel aanneemelijk dat agressie en/of geweld zich buiten het terrein zal afspelen.
Zwartrijden en overlast plegen in de bus	Amv/az: 1	In de gesprekken met omwonenden en in de vragenlijst worden zwartrijden en overig overlastgevend gedrag (bijvoorbeeld drukte en mogelijke confrontaties met andere passagiers, bijvoorbeeld schoolgaande leerlingen) benoemd als risico. Respondenten verwachten dat amv'ers en asielzoekers gebruik zullen maken van het openbaar vervoer, de bushalte Viersprong is dicht bij de opvanglocatie gevestigd. Zwartrijden onder asielzoekers kan inderdaad voorkomen, zo wijzen ervaringen rondom asielopvang elders uit, bijvoorbeeld vanwege te weinig financiële middelen onder asielzoekers. Ook overlast in het openbaar vervoer is onwenselijk, hoewel dergelijke feiten in de regel via de vervoerbedrijven en de officier van justitie afgedaan worden. Daarom adviseren wij om met name de eerste periode te monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg wat de eerste ervaringen zijn qua gebruik van het openbaar vervoer door COA-bewoners.
Straatintimidatie (nafluiten, roepen en sissen)	Amv/az: 1	Uit diverse bronnen (de schouw, gesprekken met omwonenden, de vragenlijst en ervaring met monitoring op andere locaties) komt straatintimidatie door asielzoekers als risico naar voren. Straatintimidatie zorgt voor onveiligheidsgevoelens, met name onder vrouwen en kinderen. Omwonenden noemen hierbij voorbeelden vanuit andere opvanglocaties, zoals scheldpartijen, intimidatie en nafluiten. Ervaringen elders wijzen uit dat vooral vormen van grensoverschrijdend gedrag zonder fysieke aanraking voorkomen en vooral kunnen worden veroorzaakt door een specifieke groep volwassen asielzoekers (overlastgevers), maar ook onder amv'ers komt meer ongeremd gedrag voor, zo blijkt uit onze monitoring. We zien hierin met name een risico in de zomermaanden wanneer amv'ers en asielzoekers en omwonenden elkaar buiten vaker zullen treffen. Hierin heeft het COA een belangrijke taak als het gaat om voorlichting van amv'ers en asielzoekers over de normen en waarden binnen de Nederlandse samenleving. Ook is het van belang hierop in een beheergroep te monitoren en burgers te instrueren een klacht in te dienen tot zelfs aangifte te doen als zich dit voordoet; dit geeft het COA en eventueel de politie de kans om gericht actie te ondernemen.

Plegen van seksuele delicten (bijvoorbeeld aanranding/verkrachting)	Amv/az: 1	Onder de omwonenden heersen zorgen over het plegen van seksuele delicten door asielzoekers. Net zoals bij de hierboven genoemde straatintimidatie heersen er onveiligheidsgevoelens. Vrouwen, kinderen en ouderen zijn groepen die specifiek worden genoemd als extra kwetsbaar. Hoewel elk delict er een teveel is, leert onze ervaring met meerdere monitoringsonderzoeken rondom opvanglocaties elders dat zware seksuele delicten tot op heden vooralsnog niet zijn voorgekomen. We kunnen alleen niet voorbijgaan aan recente veroordelingen⁹ en nieuwsberichten rondom (verdenkingen van) verkrachting(en) van vrouwen door asielzoekers, zo blijkt uit mediaberichten. Daarom geven we hier de hoogste risicokwalificatie aan, om met name het COA en de politie te bewegen alert te zijn op signalen van asielzoekers die op dit vlak afwijkend gedrag vertonen.
Vernieling/vandalisme in de openbare ruimte	Amv/az: 2	Vandalisme en vernieling door asielzoekers zijn door omwonenden regelmatig in één adem genoemd met verveling. Denk hierbij aan vernielingen van straatmeubilair, speeltuin, bushalte en openbaar groen, evenals graffiti en bekladding. Vooralsnog blijkt uit door ons uitgevoerde monitoringsonderzoeken rondom opvanglocaties dat dit weinig voorkomt. We geven dit risico hierom niet de hoogste weging mee.
Dragen en gebruik van wapens	Amv/az: 2	Door enkele omwonenden wordt het risico van het dragen van en rondlopen met wapens (bijvoorbeeld messen) in de omgeving door asielzoekers genoemd. Met name de link met amv'ers wordt hier gelegd. Op basis van momenteel en eerder uitgevoerde monitoring weten we dat dergelijke incidenten op het terrein van asielopvanglocaties zouden kunnen voorkomen, maar zijn dit soort incidenten buiten het COA-terrein aanmerkelijk minder aan de orde, waardoor wij dit risico niet heel aannemelijk achten in Eibergen.

9. Jongens veroordeeld voor groepsverkrachting in Helmond. Bron: <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Oost-Brabant/Nieuws/Paginas/Jongens-veroordeeld-voor-groepsverkrachting-in-Helmond.aspx>

<i>Aantasting van de leefbaarheid</i>		
Aantasting woongenot	Amv/az: 2	Uit de vragenlijst, de schouw en de gesprekken komt naar voren dat in de buurt op termijn sprake kan zijn van een gevoel van aantasting van het woongenot als zich 50 amv'ers en 50 asielzoekers in Eibergen vestigen. Kern van de zorg is het afnemen van een gevoel van vrijheid in de groene en rustige omgeving die het nu is. Er wordt gesproken over zichtvervuiling (vanwege zichtlijnbeperkende bouw op de locatie), lichtvervuiling (vanwege licht op en rond de locatie) en geluidsoverlast op het terrein. Hier is al eerder in de risicoanalyse aandacht aan besteed. De opvanglocatie zou daarnaast de sociale cohesie in de buurt verslechteren omdat voor- en tegenstanders van de opvang tegenover elkaar komen te staan. Uit eerdere monitoring door Bureau Beke blijkt dat sociale cohesie in de omgeving van een asielopvanglocatie niet (sterk) vermindert. Daarnaast blijkt dat aantasting van het woongenot in andere gemeenten niet als zodanig plaatsvindt, behalve in plaatsen waar sprake is van meer ongereguleerde instroom (zoals Ter Apel). In Eibergen zal er sprake zijn van gereguleerde instroom, waardoor we geen verregaande aantasting van het woongenot verwachten.
Aantasting veiligheidsgevoel	Amv/az: 2	Zowel in de vragenlijst, de schouw als de interviews wordt een toename van het gevoel van onveiligheid genoemd als gevolg van de komst van de kleinschalige opvang. Met name ouderen, vrouwen en kinderen zouden zich minder veilig voelen in hun woonomgeving of onderweg naar bijvoorbeeld sportclubs, school of werk, zo wordt aangegeven. Dit zou invloed kunnen hebben op de mentale gezondheid. Dit onveiligheidsgevoel wordt meermaals in combinatie met de komst van veiligelanders genoemd. Ook zou samenscholing van amv'ers in de publieke ruimte het veiligheidsgevoel volgens omwonenden kunnen aantasten. Op basis van verschillende door ons uitgevoerde monitoringsactiviteiten is een daling van het veiligheidsgevoel inderdaad niet uit te sluiten, vooral in de eerste periode van de exploitatie van de opvanglocatie. We constateren in verschillende monitoring wel regelmatig dat het veiligheidsgevoel na een aantal jaren weer verbetert. Overigens is het veiligheidsgevoel niet alleen afhankelijk van de lokale situatie, maar kan dit ook afhangen van bijvoorbeeld incidenten elders. Het veiligheidsgevoel is daarnaast afhankelijk van de wijze waarop het lokale beheer wordt uitgevoerd. Wij verwachten dat hiervoor een goede basis gelegd kan worden als de oplossingsrichtingen worden omgezet in maatregelen.
Vervuiling/afval rond het terrein	Amv/az: 1	Het toenemen van afval rondom de kleinschalige opvanglocatie is een veelgenoemd risico door omwonenden. Met name in de directe omgeving van de locatie, waar bankjes staan en op de route naar het centrum van Eibergen. Het gaat hierbij om afval afkomstig van onder andere etens- en drinkenswaar, maar ook drugsafval is in de vragenlijst genoemd als mogelijk risico. Samenhangend met vervuiling en afval wordt de zorg geuit dat er ongedierte op het afval af kan komen en het gevaar dat het kan opleveren als afval beland in weilanden waar dieren staan. Gezien eerdere monitoringervaring rondom asielopvanglocaties kan niet uitgesloten worden dat er extra vervuiling optreedt. Om hier actief op toe te zien achten wij het wenselijk om hiertegen enkele oplossingsrichtingen aan te dragen.

Inbreuk privacy omwonenden	Amv/az: 1	Uit de schouw en de gevoerde gesprekken blijkt dat er zorgen zijn om de privacy van omwonenden die grenzen aan de opvanglocatie. Deze directe omwonenden vrezen, zoals deels eerder benoemd bij 'aantasting woongenot', onder andere zichtvervuiling (vanwege zichtlijnen op de locatie) en lichtvervuiling (vanwege licht op en rond de locatie). In april 2025 hebben we de concept-bouwplannen van het COA¹⁰ ingezien die met direct omwonenden zijn gedeeld. Het blijkt dat er door middel van plaatsing van groen (heggen en struiken/boompjes) rekening wordt gehouden met zichtlijnen en lichtvervuiling voor omwonenden. Op korte termijn wordt het uitgewerkte inrichtingsplan van de architect en landschapsarchitect uitgewerkt en beschikbaar gemaakt voor omwonenden en de klankbordgroep. Toch beschouwen we dit risico als een belangrijk punt waarvoor wij enkele ideeën willen aandragen in de randvoorwaardelijke sfeer.
Autokoplampen die bij het afrijden van de opvanglocatie in de huizen aan de Winterswijkseweg schijnen	Amv/az: 1	Tijdens de schouw benoemen omwonenden dat zij lichtoverlast verwachten doordat gemotoriseerd vervoer het terrein verlaat en hiermee in de huizen schijnen. Hoewel dit niet geheel uit te sluiten is, schatten wij in dat leveranciers, het merendeel van de medewerkers en andere voertuigen (bijvoorbeeld schoolbusjes) voornamelijk overdag het terrein verlaten. Om te monitoren of en hoe dit in de avond verloopt en hiervoor op voorhand al enkele oplossingen voor aan te dragen, geven wij dit risico de hoogste weging mee.
Wildgroei van het op het opvangterrein aangelegd groen	Amv/az: 1	Omwonenden benoemen het punt van wildgroei van planten tijdens de schouw. De wens is om het aangelegde groen niet te laag te laten zijn, maar ook niet te laten verwilderen. Om te voorkomen dat het groenonderhoud een discussie tussen enerzijds gemeente Berkelland en anderzijds het COA wordt, achten wij het wenselijk dat hier goede afspraken over worden gemaakt. Daarom krijgt dit punt de hoogste weging mee en nemen we dit punt mee in de Afsprakenmatrix.
Asielzoekers die onbekend zijn met de normen en waarden van onze maatschappij	Amv/az: 2	De amv'ers en asielzoekers die zich vestigen in de kleinschalige opvang in Eibergen zijn mogelijk nog niet volledig bekend met de Nederlandse normen en waarden in de maatschappij. Dit kan voor onbegrip zorgen. Het COA heeft hier aandacht voor door al de nodige activiteiten/instrumenten hiervoor aan te bieden, om zo de amv'ers en asielzoekers te leren wat de spelregels van onze maatschappij en cultuur zijn. Ook huisregels van het COA vatten we hieronder. Onze verwachting is daarom dat er in eerste instantie voldoende aandacht is voor verschillen in normen en waarden en COA-bewoners worden aangesproken op onwenselijk gedrag.

10 . Voorstel: Opzet in de geest van Achterhoekse erven. Bron: www.gemeenteberkelland.nl/wp-content/uploads/2025/03/BOE136330250318_Eibergen_klankbordgroep.pdf

Druk op (sociale) voorzieningen	Amv/az: 2	Door omwonenden wordt de toenemende druk op de (sociale) voorzieningen, zoals de gezondheidszorg, genoemd als risico. Amv'ers en asielzoekers hebben net als de inwoners van Eibergen behoefte aan voorzieningen (onderwijs, (geestelijke)gezondheidszorg, dagbesteding). Op onze vraag hierover aan het COA wordt door hen geantwoord dat is afgesproken dat deze opvanglocatie mogelijk is vanwege de ligging in de driehoek azc-locatie Winterswijk, amv-locatie Rekken en amv-kso Eibergen. De locaties kunnen elkaar volgens het COA ondersteunen en versterken, waardoor een synergie ontstaat. Deze driehoeksamenwerking is als pilot afgesproken. De verwachting vanuit het COA is dat de amv-tak van de opvang in Eibergen wat betreft (sociale) voorzieningen zelfstandig volwaardig kan functioneren en eventueel medegebruik aanbiedt aan de azc-tak van de opvanglocatie. Voor gebruik van overige COA-voorzieningen kunnen de reguliere asielzoekers dan terecht in Winterswijk. Gezondheidsvoorzieningen blijven vallen onder de Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) en komen dus niet ten laste van de Eibergse voorzieningen. Voor wat betreft het onderwijs is met de komst van de jongeren al rekening gehouden, zij gaan per schoolbus naar de Internationale Schakel Klas (ISK) in Borculo. Wel zullen er situaties zijn waarin bewoners van de opvang aangewezen zijn op tweedelijnszorg, zoals bij medische (spoed)gevallen in het weekend of wanneer specialistische zorg noodzakelijk is. Uit ervaringen met opvanglocaties elders blijkt alleen dat dit doorgaans niet leidt tot verminderde toegankelijkheid van deze voorzieningen voor de lokale bevolking. Dit risico krijgt daarom niet de hoogste weging.
<i>Incidenten op de locatie</i>		
Conflicten (agressie en geweld) verbaal en fysiek	Amv/az: 2	Het gaat hierbij volgens omwonenden, respondenten die de vragenlijst hebben ingevuld en professionals met name over het risico dat mensen met verschillende culturele achtergronden en andere normen en waarden bij elkaar in de buurt leven. Daarnaast spelen ook het gebrek aan privacy, onzekerheid over de toekomst en trauma's uit het verleden die kunnen leiden tot conflicten tussen asielzoekers onderling. Conflicten op asielopvanglocaties komen inderdaad voor, maar richten zich, zo wijst onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum en door ons uitgevoerde monitoring, voornamelijk op medebewoners en personeel. Hoewel dit natuurlijk ongewenst is, speelt het zich weinig af in de openbare ruimte, maar blijft het voornamelijk beperkt tot het terrein zelf. En als zich incidenten voordoen, worden deze in het algemeen naar behoren afgedaan door het COA (al dan niet met ondersteuning van een extern team), de aldaar aanwezige beveiliging en zo nodig de politie. Wij geven dit risico daarom voornamelijk niet de hoogste weging.

Door amv'ers en asielzoekers veroorzaakte brand in het pand of op het terrein	Amv/az: 2	Hoewel dit risico niet door omwonenden of professionals is benoemd, achten wij het van belang om dit punt wel mee te nemen. Het gaat dan om amv'ers en asielzoekers die op het terrein roken, bijvoorbeeld een shishapijp of barbecueën op het terrein. In de huisregels van het COA staan diverse brandvoorschriften, waaronder 'u mag niet roken in COA-gebouwen. Ook niet in uw eigen woonruimte'. En 'U mag geen open vuur aansteken. Denk aan kaarsen, wierook, olielampen et cetera.' Wij achten het een belangrijk punt om amv'ers en asielzoekers hier blijvend over te informeren. Deze taak ligt bij het COA. Vooralsnog achten wij het niet noodzakelijk om hier andere oplossingsrichtingen voor aan te dragen.
<i>Infrastructurele problemen/ verkeersveiligheid</i>		
Parkeeroverlast	Amv/az: 2	Tijdens de schouw en in de vragenlijst is parkeeroverlast door respondenten als risico genoemd. Dit gaat om het parkeren door personeel, bezoekers, schoolbusjes, taxi's en toeleveranciers die mogelijk parkeren in de buurt van de opvanglocatie, bij gebrek aan parkeerplaatsen op het terrein zelf. Vooralsnog achten wij dit risico niet aannemelijk, aangezien op het terrein wordt voorzien in parkeerplaatsen.
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg	Amv/az: 1	Met de komst van 50 amv'ers en 50 asielzoekers zal het karakter van de verkeersstromen rondom de opvanglocatie volgens omwonenden en professionals veranderen, qua aantal personen die van het terrein op en af komen lopen en fietsen. Fietsvaardigheid en verkeerskennis van die personen zijn daarbij aandachtspunten. De verkeersbewegingen komen aan de kant van de Groenloseweg voornamelijk door amv'ers en asielzoekers zelf, omdat zij geacht worden de Groenloseweg als in- en uitgang te gebruiken. Het is volgens respondenten niet ondenkbaar dat deze extra verkeersbewegingen voor onveilige situaties kunnen zorgen als het gebied hier niet enigszins meer voor ingericht is. Omwonenden en professionals spreken over enkele gevaarlijke en onoverzichtelijke verkeerssituaties die zich nu al voordoen, dan wel in de toekomst kunnen voordoen. In overleg met de gemeente en het COA zijn daarom plannen gepresenteerd om een in- en uitrit voor gemotoriseerd verkeer (voornamelijk personeel en bevoorrading) aan de Winterswijkseweg te realiseren en aan de Groenloseweg de voorkeurs in- en uitrit voor voetgangers en fietsers te realiseren. Allereerst is belangrijk om te vermelden dat de Groenloseweg vroeger een 80-km weg is geweest, maar dit is enkele jaren geleden aangepast naar een 50-km weg. Er zijn echter geen aanpassingen aan de weg zelf gedaan (behalve het plaatsen van een 50-km bord) om bestuurders hierop attent te maken. Dit maakt dat er volgens de door ons geraadpleegde verkeersdeskundige nog altijd te hard wordt gereden op de weg. Wat betreft de snelheid van het verkeer blijkt op basis van snelheidsdata afkomstig uit navigatiesystemen van auto's dat er in de maand januari 2025 85 procent van het verkeer 60 km/u of langzamer rijdt; 15 procent rijdt harder. Hoe meer naar het zuiden (van het centrum af), hoe hoger de snelheid. Hierbij is de vraag reëel of de gereden snelheid op een plek waar straks waarschijnlijk meer wordt overgestoken en bovendien door een doelgroep die niet heel bekend is met de lokale verkeerssituatie (met mogelijk kleine kinderen) nog acceptabel is.

		Er wordt een toename in verkeersstromen verwacht over de Groenloseweg na de start van de asielopvang, zowel richting het centrum van Eibergen als richting de bushalte aan beide kanten (Viersprong). De onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties volgens omwonenden en professionals hebben betrekking op: - <i>Willekeurige oversteekplekken</i>. Omwonenden geven aan zorgen te hebben dat amv'ers en asielzoekers op onlogische en gevaarlijke plekken gaan oversteken, bijvoorbeeld ter hoogte van de Groenloseweg 5. - <i>Tegen de richting in fietsen</i>. Er wordt momenteel al veel tegen de richting in gefietst op de fietspaden van de Groenloseweg richting Groenlo, hier zijn diverse meldingen over. Dit zou ook door amv'ers/asielzoekers kunnen worden gedaan. Daarom achten wij het wenselijk dat het COA haar bewoners zo veel mogelijk instrueert op het fietsen aan de juiste zijde van de weg. - <i>Het ontbreken van een voetpad</i>. Als amv'ers/asielzoekers de opvanglocatie lopend verlaten en direct rechtsaf slaan ontbreekt een voetpad. In combinatie met het gegeven dat fietsers tegen de richting in fietsen verhoogt dit het risico op onveilige verkeerssituaties. Omwonenden en de verkeersdeskundige verwachten dat de meeste COA-bewoners deze oostzijde van de weg zullen belopen en niet de oversteek naar de overkant (westzijde) van de weg zullen maken. Voetgangers mogen uiteraard gebruik maken van de fietsvoorziening die aan deze oostzijde ligt, maar gelet op het belang en het gebruik van deze route, is het goed om te kijken of er in de toekomst mogelijkheden zijn om een voorziening voor voetgangers aan te brengen. Dit is ook van belang omdat de verkeersdeskundige verwacht dat busreizigers dezelfde (wandel)route over het fietspad gebruiken om bij de bushalte Viersprong (voor het Assink Lyceum) te komen. Deze professional geeft aan dat het qua verkeersveiligheid zwaarder weegt om zo veilig mogelijk over te steken met zo min mogelijk oversteekplekken in plaats van eventuele conflicten op het fietspad. - <i>Het ontbreken van een voetgangersverkeerslicht</i>. COA-bewoners komen vervolgens bij het kruispunt Rekkenseweg/Groenloseweg. Dit kruispunt is voorzien van verkeerslichten (voor fietsers en auto's), maar niet voor voetgangers die rechtdoor willen oversteken naar de bushalte (Viersprong) en terugkomen van de reis uit de richting Winterswijk/Doetinchem. Voor fietsers is alleen een regeling ingeregeld aan de westkant, welke eenzijdig is (Klaashofweg) en iets verderop aan de noordkant (Burgemeester Wilhelmweg). Te verwachten valt dat gebruikers van de bushalte de snelste route willen nemen (rechtdoor). Dit is als voetganger nu officieel niet mogelijk wegens het ontbreken van een voetgangersverkeerslicht. - <i>Het ontbreken van een breed oversteekplateau</i>. Als men vanuit het centrum komt en terug naar de opvanglocatie loopt, of bijvoorbeeld vanaf de opvanglocatie naar het bemande tankstation loopt, dan is er een oversteek aan de Groenloseweg ten hoogte van de Nachtegaalstraat. Deze oversteek is op dit moment alleen ingericht voor gebruik voor fietsers. Het is een smal oversteekplateau, welke niet is ingericht op meer voetgangers. Het is daarom risicovol als overstekende fietsers (en scooters) in conflict komen met overstekende voetgangers (in twee richtingen).
--	--	---

		- <i>Scooterverkeer</i>. Tot slot zouden er door omwonenden zorgen zijn geuit over scooters die van de 50-km weg (aan de overkant van de opvanglocatie) met hoge snelheid het fietspad oprijden op de Groenloseweg ter hoogte van de Nachtegaalstraat, dit kan voor onveilige situaties zorgen omdat wandelaars (waaronder amv'ers en asielzoekers) op het naastgelegen wandelpad hiervan kunnen schrikken. Alles samenvattend zien omwonenden en de verkeersdeskundige dat er meerdere verkeersveiligheidsrisico's zijn die momenteel al bestaan en zouden kunnen toenemen door de komst van amv'ers en asielzoekers. Ook wij zijn dit van mening. Door het bestaan van de huidige verkeersrisico's in combinatie met de COA-bewoners die weinig tot geen kennis hebben van de Nederlandse verkeersregels, maakt dit het risico op onveilige verkeerssituaties nog meer aannemelijk en daardoor urgent, met name als het gaat om de voorjaars- en zomerperiode, waarin de verkeersbewegingen zullen toenemen. Wij geven hier daarom de hoogste risicoweging aan, omdat we het belangrijk vinden dat hiertegen in de basis al enkele maatregelen getroffen worden en er eveneens op gemonitord wordt. Mocht de verkeersveiligheid daardoor niet verbeteren, dan stellen we aanvullende maatregelen voor.
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Winterswijkseweg	Amv/az: 1	Net zoals hiervoor is genoemd zal met de komst van amv'ers en asielzoekers het karakter van de verkeersstromen rondom de opvanglocatie veranderen. Als het gaat om de achterkant van het opvangterrein aan de Winterswijkseweg gaat het met name over een toename van verkeersbewegingen door personeel, schoolbusjes en toeleveranciers. Het is niet ondenkbaar dat deze extra verkeersbewegingen voor onveilige situaties kunnen zorgen als het gebied hier niet enigszins voor ingericht is. Omwonenden en diverse professionals, zoals de politie en een boa spreken over enkele gevaarlijke en onoverzichtelijke verkeerssituaties die zich nu al voordoen, dan wel in de toekomst kunnen voordoen. In overleg met de gemeente en het COA zijn plannen gepresenteerd om een in- en uitrit bij de kleinschalige opvanglocatie aan de Winterswijkseweg te realiseren voor gemotoriseerd verkeer. De volgens omwonenden en professionals onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties hebben betrekking op: - <i>De snelheid</i>. Belangrijk om allereerst te vermelden is dat op de Winterswijkseweg, net als op de Groenloseweg, vaak te hard wordt gereden. Wat betreft de snelheid van het verkeer blijkt op basis van snelheidsdata afkomstig uit navigatiesystemen van auto's dat er in de maand januari 2025 85 procent van het verkeer 74 km/u of langzamer rijdt; 15 procent rijdt harder. Met name op de rechte weggedeeltes wordt te hard gereden. Omwonenden geven aan dat er ook sluipverkeer rijdt dat soms wel 100 km/uur rijdt. De kruispunten zijn daarom al eerder aangepakt met verkeersremmende maatregelen. Hierbij moet gezegd worden dat enkele omwonenden de kruising Warfslatweg/Winterswijkseweg nog steeds als gevaarlijk bestempelen.

		- <i>Het ontbreken van een aparte wandelstrook langs de Winterswijkseweg.</i> Hoewel dit niet wenselijk is, zou het kunnen voorkomen dat een COA-bewoner via de Winterswijkseweg het terrein verlaat of op deze manier het terrein opkomt. Daarnaast kan men ook een ommetje in de buurt gaan maken en zo op de Winterswijkseweg terecht komen. - <i>Landbouwverkeer.</i> Naast autoverkeer rijdt er nu ook zwaar landbouwverkeer dat niet goed berekend is op fietsers en voetgangers langs de weg. - <i>Verlichting.</i> Het zou ontbreken aan voldoende (juiste) verlichting, aldus enkele omwonenden. Vanuit de verkeersdeskundige wordt opgemerkt dat er niet voldoende ruimte is om een verhoogd voetpad aan te leggen aan de Winterswijkseweg (trottoir); hierdoor zal hooguit een zogenaamde ‘halfverharding’ een alternatief zijn. Deze oplossing heeft tot gevolg dat de berm voor automobilisten aantrekkelijker wordt, waardoor het afsnijden van de bocht vergemakkelijkt wordt. Het effect van de maatregel zal hierdoor negatief zijn. Ook voor de Winterswijkseweg zien wij, zoals blijkt uit bovenstaande redenering, meerdere verkeersveiligheidsrisico's die momenteel al bestaan en met de komst van amv'ers en asielzoekers versterkt worden. Wij geven hier de daarom hoogste risicoweging aan, omdat we het belangrijk vinden dat er op verkeersveiligheid gemonitord wordt.
Aan- en afrijdende leveranciers, taxi's en een schoolbusje op de Winterswijkseweg	Amv/az: 1	Omwonenden benoemen in de schouw mogelijke opstoppen op de Winterswijkseweg als er leveranciers, taxi's, een schoolbusje en medewerkers het terrein op moeten. Daarnaast is door omwonenden aangegeven dat er sluipverkeer met hoge snelheid hier rijdt en is het onwenselijk als er stilstaand gemotoriseerd vervoer voor de verkeersingang staat om gevaarlijke situaties te voorkomen. De gemeente geeft aan dat er niet of nauwelijks opstoppen kunnen ontstaan, omdat bij het ontwerp rekening is gehouden met verkeersrotatie op het terrein zelf en niet op de Winterswijkseweg. Aangezien enerzijds nog onbekend is of en waar een eventuele slagboom geplaatst zal worden en onbekend is wat dit met verkeersstromen zal doen en men anderzijds aan deze nieuwe verkeerssituatie moet wennen achten wij het van belang om de veiligheid te monitoren in een beheergroep en omwonendenoverleg.
Fatbikegebruik amv'ers	Amv: 2 Az: n.v.t.	Enkele omwonenden geven aan dat fatbikegebruik onder de jeugd populair is, ook in Eibergen. Tevens is men op de hoogte van fatbikegebruik onder jongeren die woonachtig zijn op andere amv-locaties in de buurt. Omwonenden hebben zorgen over onveilige deelname aan het verkeer op de fatbikes, met name als men nog niet zo bekend is met de Nederlandse verkeersregels. Vooralsnog zien wij hierin geen grote risico's. De taak ligt bij het COA om jongeren over verkeersveiligheid voor te lichten en hen hierin zoveel mogelijk te ondersteunen.

Drukke en overlast in het openbaar vervoer	Amv/az: 2	Toenemende drukte is volgens omwonenden niet uit te sluiten vanwege amv'ers en asielzoekers die met het openbaar vervoer reizen. Dit hoeft gezien het beperkte aantal asielzoekers, naar onze mening niet direct tot overlast te leiden. Mocht op langere termijn blijken dat de omwonenden door de drukte in de bus geen plek meer hebben, of wordt er overlast ervaren, dan zullen COA en gemeente met de provincie in overleg moeten voor nadere actie.
<i>Ongewenste interactie tussen doelgroepen</i>		
Ongewenste interactie tussen amv'ers en asielzoekers	Amv/az: 2	Het samenvoegen van amv'ers en asielzoekers op één terrein kan als risico gezien worden voor het ontstaan van spanningen. Uit eerdere gesprekken met professionals en eigen data (risicoanalyse) blijkt dat het succes van de combinatie van amv'ers en asielzoekers af kan hangen van onder andere de volgende zaken: - de inrichting van de locatie, waarbij het aanbrengen van een duidelijke scheiding tussen de verblijven van amv'ers en asielzoekers wenselijk is. In de praktijk blijkt dit lastig te handhaven omdat er onder beide groepen veelal ook vrienden/bekenden van elkaar zitten. - er kan sprake zijn van meer dynamiek tussen jongeren en asielzoekers, waardoor er meer incidenten kunnen voorkomen. Voor professionals is niet altijd duidelijk wie hiervan de veroorzaker is. Een specifiek risico voor amv'ers kan ronsselen en beïnvloeding door asielzoekers met foute bedoelingen zijn. Denk hierbij aan het veroorzaken van overlast of (aanzetten tot) middelengebruik. Hoewel we niet uitsluiten dat spanningen tussen amv'ers en asielzoekers kunnen voorkomen, is onze ervaring op basis van eerdere monitoring dat deze spanningen zich vooral op het terrein zullen afspelen. Omdat het COA en de bewaking hiertegen kan optreden door middel van diverse maatregelen, geven we hier niet de hoogste risicokwalificatie aan.
Botsingen tussen vreemdelingen vanwege verschillende culturen	Amv/az: 2	Onder het thema: 'Conflicten (agressie en geweld) verbaal en fysiek' hebben wij hier al enige toelichting op gegeven. Respondenten geven aan dat er mogelijk botsingen tussen verschillende culturen van vreemdelingen kunnen voorkomen. Een zorg die daarnaast is genoemd door een professional is dat er mogelijk wrijving onderling kan ontstaan op het terrein zelf, wat voor onrust kan zorgen en ook door kan zetten naar het dorp. Onze ervaring vanuit onderzoek en de mening van enkele professionals leren dat dit inderdaad niet altijd te voorkomen is. Alleen wordt hier door het COA al rekening mee gehouden, bijvoorbeeld door kamergenoten bij elkaar te zetten die elkaars taal spreken en samen activiteiten te organiseren. In de praktijk neigen asielzoekers vaker naar mensen van eigen afkomst, zo is de ervaring van gesproken COA-medewerkers tijdens eerdere monitoring. Vooralsnog achten wij dit risico niet als zeer aannemelijk en geven wij hier daarom niet de hoogste weging aan.

Conflicten onderling en met andere amv-groepen	Amv: 1 Az: n.v.t.	Respondenten geven aan dat er mogelijk conflicten kunnen ontstaan tussen amv'ers onderling, een grote groep jongeren zal mogelijk 'gedoe' opleveren, zo wordt door omwonenden gesteld nog los van het feit wat voor achtergrond ze hebben. Deze botsingen kunnen ook met andere amv-jongeren van locaties in de buurt (Haaksbergen en Rekken) plaatsvinden, bijvoorbeeld tijdens evenementen of bij scholen. Monitoring in Haaksbergen en Rekken toont aan dat beide groepen amv'ers elkaar soms bezoeken, dit kunnen we ook voor Eibergen niet uitsluiten. Zowel voor de veiligheid van buurtbewoners als voor de veiligheid van de amv'ers zelf achten wij dit een belangrijk punt om aandacht voor te blijven houden en te monitoren in een beheergroep.
Ongewenste contacten tussen bewoners zorginstelling en amv'ers/asielzoekers	Amv/az: 2	Door omwonenden is aangedragen dat er in de buurt van de toekomstige opvanglocatie een zorginstelling is gevestigd. Het zou volgens deze respondenten onwenselijk zijn als cliënten in contact komen met amv'ers en asielzoekers. Na contact met zorginstelling Estinea zelf blijken er vooralsnog geen grote zorgen te bestaan over de veiligheid van de cliënten. Aangezien ook uit eerdere monitoring door Bureau Beke blijkt dat dit risico elders niet voorkomt, achten wij het niet erg waarschijnlijk dat dit risico zich zal voordoen. Wat door de zorginstelling wel als storend kan worden gezien is het ontstaan van een looproute over de parkeerplaats heen richting het centrum, dit kan voor onrust zorgen bij cliënten. Dit punt is echter al opgenomen onder het risico 'overlast zorginstelling' en zal hier niet verder behandeld worden.
Overlast op schoolpleinen van basisscholen	Amv/az: 2	Uit de vragenlijst en in gesprek met een professional komt het risico van overlast op basisschoolpleinen naar voren. Asielzoekers, maar met name amv'ers, zouden hier kunnen gaan rondhangen na schooltijd en/of contact zoeken met kinderen van de basisschool. Aangezien de basisschoolpleinen qua locatie verder weg liggen van de opvang en er vanuit eerdere monitoring geen signalen zijn dat basisschoolpleinen als hangplek worden gebruikt, zien wij hier vooralsnog geen aannemelijk risico in.
Overlast bij ISK Borculo	Amv: 1 Az: n.v.t.	Ten tijde van de interviews met enkele professionals bleek dat er overlast was bij de Internationale Schakel Klas (ISK) in Borculo waar amv'ers vanuit Lochem, Rekken en Haaksbergen samen om onderwijs te volgen. Tussen jongeren onderling was er volgens hen op sommige momenten wrijving, wat zorgt voor onveiligheid. Zo zou er een vechtpartij hebben plaatsgevonden. Enkele maanden later zijn dezelfde professionals opnieuw bevraagd over de huidige situatie. Het blijkt dat er op dit moment geen sprake is van gebeurtenissen die afwijken van de gangbare gang van zaken op scholen voor voortgezet onderwijs. Hoewel dit een positief gegeven is kunnen wij niet uitsluiten dat bij de plaatsing van nieuwe amv'ers uit Eibergen voor een verandering in deze dynamiek kan zorgen. Wij achten het daarom van belang dat hier voldoende aandacht voor is bij de beheerpartners en geven dit punt de hoogste risicoweging.

Incidenten tussen amv'ers en asielzoekers met leerlingen van het Assink Lyceum	Amv: 2 Az: 2	Vlak bij de toekomstige kleinschalige opvanglocatie is de middelbare school het Assink Lyceum gevestigd. Omwonenden, ouders en vertegenwoordigers van de school hebben zorgen over de plaatsing van 50 amv'ers en 50 asielzoekers in de buurt. De reden die hiervoor is aangedragen heeft voornamelijk betrekking op de mogelijke interacties tussen de leerlingen van het Assink Lyceum en de COA-bewoners, iets wat het Assink Lyceum als onwenselijk beschouwd. Leerlingen hebben dezelfde leeftijd als amv'ers en naar onze verwachting zullen zij elkaar ook buiten schoolsituaties tegenkomen, bijvoorbeeld in het openbaar vervoer of in het centrum. Wij achten op voorhand de veiligheid van beide groepen niet in het geding. Belangrijk is wel om enerzijds leerlingen te informeren binnen burgerschapsles over de komst van de kleinschalige opvanglocatie en anderzijds de amv'ers te informeren over het hanteren van de juiste normen en waarden buiten het COA-terrein. Daarnaast achten wij het van belang dat er, mochten er amv'ers geplaatst worden op het Assink Lyceum, goede afspraken worden gemaakt tussen het COA en het Assink Lyceum bij opvolging van eventuele overlastmeldingen.
Ruzie tussen lokale jeugd en asieljeugd	Amv: 1 Az: 2	Bij omwonenden, respondenten die de vragenlijst hebben ingevuld en professionals bestaan zorgen dat er conflicten tussen de lokale jeugd en de amv'ers kunnen ontstaan. Wij sluiten niet uit dat groepen jongeren elkaar zullen opzoeken en dat mogelijk ruzies tussen deze groepen ontstaan. Het gaat dan in het bijzonder over conflicten tussen lokale jeugd en minderjarige vluchtelingen. Monitoringsactiviteiten elders wijzen uit dat conflicten tussen lokale jongeren en asieljeugd tot op heden weinig voorkomen. Toch wijzen recente nieuwsberichten, onder andere berichtgeving rondom de kermis in Sint Annaparochie¹¹, op confrontaties tussen amv'ers en lokale jongeren, bijvoorbeeld wanneer jongeren elkaar in de lente- en zomermaanden buiten gaan tegenkomen. Wij achten het van daarom belang dat er zowel preventief aandacht is voor het tegengaan van dergelijke conflicten als goede monitoring op en aanpak van confrontaties plaatsvindt.
Overlast tijdens evenementen	Amv: 1 Az: 2	Zoals al eerder benoemd onder het kopje 'Conflicten onderling en met andere amv-groepen' zijn er zorgen onder omwonenden en professionals over incidenten tijdens plaatselijke evenementen. Zo is er tweemaal per jaar een kermis in Eibergen waar veel mensen op af komen. Eerdere ervaring toont aan dat amv'ers ook vanuit Haaksbergen en Rekken naar deze evenementen toekomen. Er zouden signalen zijn dat deze groepen niet altijd goed met elkaar overweg kunnen en er incidenten plaatsvinden onderling. Daarnaast zijn er signalen dat amv'ers gedrag vertonen dat intimiderend kan overkomen op jonge vrouwen tijdens evenementen, door bijvoorbeeld net te lang te kijken. Wij geven dit risico voor de amv'ers de hoogste weging mee, omdat wij het wenselijk achten dat het COA afspraken maakt met de minderjarige vluchtelingen over hun gedrag op de evenementen, maar ook dat het COA in contact treedt met de evenementenorganisatoren (en beveiliging). Deze afspraken dienen dan ook te worden gemonitord.

11. Cel- en werkstraffen voor verdachten steekpartij op kermis St. – Annaparochie. Bron: <https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/17636346/cel-en-werkstraffen-voor-verdachten-steekpartij-op-kermis-st-annaparochie>

<i>De samenwerking tussen beheerpartners en tussen beheerpartners en omgeving</i>		
Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit de gemeente	Amv/az: 2	Een deel van de omwonenden (waaronder ook bedrijven en ondernemers worden verstaan) zijn van mening dat de communicatie vanuit de gemeente richting hen tekortschiet en dat zij vanuit de gemeente weinig toelichting en inspraak krijgen in overleggen. In algemene zin bevordert dit het participatieproces met de directe omgeving niet. Zo is ontevredenheid geuit over het proces van besluitvorming en wordt aangegeven dat betrokkenen meermaals te beperkt of te laat zijn ingelicht. Volgens betrokkenen had de gemeente eerst moeten inventariseren wat de standpunten van mensen uit de buurt/in geheel Eibergen zijn, alvorens een besluit te nemen over de komst van de asielopvang. Volgens enkele omwonenden voelt het nu als een opgedrongen feit. Zij missen een zekere mate van betrokkenheid vanaf het begin en dit heeft het draagvlak voor de opvang geschaad. Hoewel wij niet de zwaarste risicoweging aan dit punt geven vanwege de positieve communicatie-ervaringen rondom de amv-locatie in Rekken, zijn wij van mening dat het essentieel is dat richting omwonenden transparant en duidelijk gecommuniceerd wordt, zowel wat de plannen als de (on)mogelijkheden in het beheer zijn. Vanuit ervaring met opvang elders merken wij dat het simpele principe 'zeggen wat je doet en doen wat je zegt' richting omwonenden duidelijkheid verschaft. Dit zal ten goede komen aan de informatievoorziening en de draagkracht.
Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit het COA	Amv/az: 1	Vanuit omwonenden bestaat de nodige ontevredenheid over de huidige COA-communicatie rondom de opvang aan de Groenloseweg. Zo heeft de combinatie asielzoekers en amv'ers omwonenden verrast en zou het COA een onrealistisch positief beeld schetsen van ervaringen rondom andere asielopvanglocaties zoals in Winterswijk. Daarnaast is nog onduidelijk wie de locatiemanagers (van zowel de asielzoekers als de amv'ers) zullen worden en hoe dit wordt vormgegeven. Naar onze mening is de heersende onduidelijkheid niet bevorderlijk voor het proces, ook omdat de start van de opvang nog enige tijd op zich zal laten wachten. Hoogstwaarschijnlijk zal de communicatie met omwonenden door het COA worden opgepakt vanaf het moment dat de opvanglocatie van start gaat. De vraag is dan, wie bijvoorbeeld de externe communicatie richting de Eibergse bevolking op zich zal gaan nemen. Ook is extra aandacht nodig voor de juiste afwikkeling van het melden van klachten en transparantie rondom de afhandeling richting betrokkenen daarbij. Daarnaast is externe communicatie een aandachtspunt omdat het twee opvangmodaliteiten betreft; niet uit te sluiten valt dat de twee locatiemanagers naar elkaar kijken/wijzen als zich een incident voordoet zoals uit ervaringen van andere opvanglocaties blijkt. Wij geven dit risico dan ook de hoogste weging.

Onduidelijkheid over de procedure rondom klacht- en incidentmeldingen	Amv/az: 1	Onze ervaringen rondom opvang op andere locaties is dat dit een cruciaal punt is voor goed beheer. Voor alle betrokkenen op en rond het terrein (inclusief de winkeliers en bedrijven) moet direct duidelijk zijn waar een klacht/incident gemeld kan worden en wie verantwoordelijk is voor de afhandeling ervan. Melders moeten ervan verzekerd zijn dat een klacht/incident op korte termijn afgehandeld wordt en dat de uitkomst van de afhandeling teruggekoppeld wordt. Goed beheer is naar onze mening een dynamisch proces van melden van overlast, acteren daarop en communiceren daarover. Dit vereist een proactieve houding van alle betrokkenen; van de bereidwilligheid van de melder om steeds contact te blijven zoeken tot de bereidwilligheid van de klachtafhandelaar om naar vermogen en binnen het beheerkader actie te ondernemen en te blijven communiceren hierover. In het geval van incidenten is het van belang dat vooraf duidelijk is in welke situatie welke instantie aan zet is. Zo zien we een belangrijke rol voor het COA weggelegd als er sprake is van geringe overlastincidenten (bijvoorbeeld rondhangende asielzoekers). Maar als gevaar dreigt, is natuurlijk de politie de eerste aangewezen om op te treden. Om dit proces van melding, opvolging en terugkoppeling goed in de gaten te houden is het van belang om dit een terugkerend punt te laten zijn in de overleggen, maar bijvoorbeeld ook in externe communicatie (zoals nieuwsbrieven). Een specifiek aandachtspunt bestaat vanwege de combinatie van asielzoekers en amv'ers. Het is van belang dat duidelijk is wie de aanspreekpunten zijn bij klachten over deze afzonderlijke doelgroepen, zodat een klacht niet afgeschoven wordt. Bij voorkeur is direct bij de start van de opvanglocatie duidelijk wie verantwoordelijk is voor de klachtafhandeling van de 50 amv'ers en 50 asielzoekers. Al met al vinden wij dit een belangrijk punt en dragen wij enkele oplossingsrichtingen aan om het proces rondom meldingen te stroomlijnen.
Verdeeldheid onder omwonenden	Amv/az: 2	Diverse omwonenden hebben aangegeven dat er sprake is van verdeeldheid onder de eigen bevolking, met als gevolg dat de saamhorigheid in de buurt wordt aangetast. Er wordt gesproken over een tweedeling in het dorp: mensen die echt niet willen dat de opvanglocatie in Eibergen huisvesting biedt aan 50 amv'ers en 50 asielzoekers en mensen die het als positief gegeven zien voor de buurt. Omwonenden geven aan dat de sociale cohesie in de buurt hierdoor afneemt en dat dit het woongenot aantast. Zo zouden buuren niet meer met elkaar in gesprek willen en vrezen mensen voor onderlinge confrontaties. Vooralsnog hebben wij niet de indruk dat de 'groepen' daadwerkelijk met elkaar in conflict zullen komen. Onze ervaring uit eerdere risicoanalyses is dat de omgeving milder lijkt te reageren wanneer de opvanglocatie eenmaal gevestigd is. Hoewel er altijd een groep mensen kan voorkomen die zich niet merkbaar uitspreekt, geven wij dit risico daarom niet de hoogste weging mee.

<i>De personele inzet van beheerpartners</i>		
Te weinig daadkracht beveiliging COA	Amv/az: 3	Enkele omwonenden geven aan te twijfelen over of er voldoende adequate beveiliging op de opvanglocatie aanwezig zal zijn. Ze zouden niet veel van de beveiliging verwachten omdat de doorstroom onder beveiligers hoog zou zijn. Beveiligers bouwen daarom geen band op met bewoners van de opvang en hebben geen goed zicht op bewoners die extra aandacht nodig hebben. Op elke COA-locatie is 24 uur per dag en 7 dagen per week beveiliging aanwezig. In ieder geval bij de receptie bij de ingang van de opvang.¹² Ervaringen uit monitoringsactiviteiten elders wijzen uit dat deze beveiligers hun rol, gericht op ongewenst gedrag binnen de opvanglocatie zelf, adequaat kunnen uitvoeren. Omdat zij geen rol spelen bij toezicht en handhaving in de openbare ruimte geven we dit risico de laagste weging mee.
Te weinig aanwezig COA-personeel	Amv/az: 2	Enkele respondenten vrezen dat de combinatie van een opvanglocatie voor amv'ers en reguliere asielzoekers mogelijk tot een tekort aan COA-personeelscapaciteit zal leiden. In een eerder door ons uitgevoerde vergelijking met andere asielopvanglocaties hebben we gevraagd wat bij het COA verstaan wordt onder 'voldoende personele bezetting'. Daar is toentertijd geen eenduidig beeld naar voren gekomen. Wel is vanuit het COA opgemerkt dat de formatieberekening van medewerkers is gebaseerd op het aantal bewoners. Dit zijn standaardnormen door het COA landelijk gehanteerd. Aangezien hier al aandacht voor is en er afspraken over zijn achten wij het niet noodzakelijk om hier nog andere oplossingsrichtingen voor aan te dragen.
Te lange opkomsttijd politie	Amv/az: 2	Omwonenden geven aan dat de aanrijtijd van de politie richting de opvanglocatie in Eibergen mogelijk te lang is. Dit punt hebben we teruggelegd bij de politie. Vanuit deze instantie wordt aangegeven dat een opkomsttijd van 15 minuten in de voorgaande jaren altijd haalbaar is geweest in geval van nood (prio 1). Mocht er op meerdere plekken een incident tegelijk zijn, dan zou er een beroep kunnen worden gedaan op Twente of elders uit het gebied.

12. Hoe regelt de overheid de veiligheid binnen en buiten de opvangplekken van asielzoekers? Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/veiligheid-opvangcentra-asielzoekers#:~:text=Rijksoverheid.nl-,Hoe%20regelt%20de%20overheid%20de%20veiligheid%20binnen%20en%20buiten%20de,contact%20op%20met%20de%20politie.>

Onvoldoende capaciteit/inzet politie	Amv/az: 1	Omwonenden uiten hun zorgen dat de politie te weinig capaciteit vrijmaakt voor de nieuwe opvanglocatie. Met name als zich op meerdere plekken tegelijk in of rondom Eibergen een incident zich zal voordoen. De politie ziet hun functie met name als 'noodhulp'; zij moeten er zijn bij escalatie, niet ter preventie. Er komt vanuit de politie in eerste instantie geen extra inzet ten aanzien van de kleinschalige opvanglocatie in Eibergen, maar wel is het de algemene taak van de wijkagent om aanwezig te zijn in de buurt, waar de opvanglocatie ook onder valt. Vanuit de politie wordt aangegeven dat korte lijnen met het COA essentieel zijn om zicht te houden op hetgeen speelt op en rond de nieuwe locatie, bijvoorbeeld in een beheergroep. Wij zijn van mening dat het wenselijk is om bij de start van de kleinschalige opvanglocatie wat vaker te surveilleren en aanwezig te zijn en dit na verloop van tijd af te schalen als de situatie beheersbaar is. Overigens zijn wij sterke voorstander van een wijkagent die regelmatig zijn gezicht laat zien op een opvanglocatie. Dit vindt in azc Zutphen ook regelmatig plaats en blijkt positief uit te werken op de onderlinge verhoudingen tussen politie en COA, maar ook politie en asielzoekers. In dat kader geven wij hier de hoogste risicoweging aan.
Onderbenutting van de inzet boa's	Amv/az: 1	In de gesprekken met betrokkenen komt naar voren dat er zorgen zijn over de capaciteit bij de boa's, mochten zij ook een rol gaan spelen bij het toezicht houden op de openbare ruimte na de komst van de opvanglocatie. Geïnterviewden twijfelen of de capaciteit voldoende is en of boa's voldoende mogelijkheden hebben om in te kunnen grijpen mocht dat nodig zijn. Enkele professionals geven aan dat de boa's, met name in het centrum van Eibergen, een belangrijke rol zouden kunnen spelen bij eventuele openbare ordeproblemen die gerelateerd zijn aan de asielopvang, al was het maar in de rol van signaleerder. Zij kunnen mogelijk, zeker in de eerste fase van de opvang, een toezichthoudende rol spelen en een eerste aanspreekpunt zijn. Een idee dat hieraan te koppelen is, is de suggestie om een meldcode te gebruiken binnen het registratiesysteem van de boa's. Dit kan gebruikt worden als een extra bron voor monitoring op veiligheid en leefbaarheid rondom de opvanglocatie, zodat hierover met alle beheerpartners in gesprek kan worden gegaan. Wij onderschrijven bovenstaande ideeën vanuit de professionals en zijn van mening dat de boa's met meer capaciteit en mogelijkheden een goede aanvulling kunnen zijn op het dagelijkse beheer. Hiervoor willen we enkele oplossingsrichtingen aandragen.

Te weinig zeggenschap bij omwonenden	Amv/az: 1	Vanuit diverse omwonenden komt de wens naar voren om meer mee te kunnen praten over de opvanglocatie op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg. Tot op heden zijn de inspraakmogelijkheden volgens hen ondermaats geweest. Onze ervaring met monitoring rondom asielopvang elders is dat een periodiek omwonendenoverleg kan bijdragen aan goed beheer rondom en meer draagvlak voor de opvang. Uit recente informatie van de gemeente blijkt dat een beheergroep en omwonendenoverleg al op de planning staan. Specifiek voor Eibergen zouden in dergelijk omwonendenoverleg bijvoorbeeld de volgende thema's aan bod kunnen komen: - het aantal aanwezige asielzoekers - de subgroepen (bijvoorbeeld gezinnen, alleenstaande mannen, landen van herkomst) - klachten die zijn binnengekomen en afgehandeld door het COA - de werking en het effect van de ingezette maatregelen - andere belangrijke punten die vanuit omwonenden van belang kunnen zijn voor het beheer Naar onze mening zou het goed zijn als in het omwonendenoverleg, naast gemeente Berkelland, het COA en politie, een goede vertegenwoordiging zit van omwonenden en ondernemers, maar dit is aan alle betrokken partijen zelf om te bepalen.
Ontbreken dagbesteding, leidend tot verveling en overlast	Amv/az: 2	Het ontbreken van een zinvolle dagbesteding wordt door omwonenden als risico gezien, omdat verveling een belangrijke oorzaak van overlastgevend gedrag is. Het bieden van dagbesteding is, zo blijkt ook uit momenteel door ons uitgevoerd onderzoek in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, erg belangrijk voor het tegengaan van overlast en criminaliteit door asielzoekers.¹³ Vooralsnog zien we voldoende alternatieven voor asielzoekers en amv'ers om bezig te zijn. Amv'ers en kinderen van asielzoekers zijn leerplichtig. Ze gaan zo snel mogelijk na aankomst naar school. Volwassen asielzoekers houden zich bezig met dagelijkse activiteiten. Daarnaast organiseert het COA activiteiten met partners om dagbesteding vorm te geven. Overigens beschouwen wij 24/7-dagbesteding niet als een verplichting die aan asielzoekers opgelegd kan worden; ook asielzoekers hebben recht op vrije tijd die ze zelf mogen invullen. We geven dit risico daarom niet de hoogste weging mee.

13. Staring, R., Kuppens, J., Nillessen, M. en Van Esseveldt, J. (2025, in press). *Wat hen beweegt. Onderzoek naar factoren van overlastgevend en crimineel gedrag van COA-bewoners*. Arnhem: Bureau Beke.

<i>Risico's voor amv'ers/asielzoekers</i>		
Afname verkeersveiligheid voor wandelende/fietsende asielzoekers op de openbare weg	Amv/az: 1	Uit diverse gesprekken met professionals, omwonenden en respondenten in de vragenlijst komt naar voren dat er volgens hen gevaarlijke verkeerssituaties kunnen ontstaan voor asielzoekers en amv'ers zelf. Naar onze mening kunnen deze gevaarlijke situaties vooral ontstaan wanneer asielzoekers nog niet bekend zijn met de Nederlandse verkeersregels en de lokale verkeerssituatie. Dit sluit aan bij de eerder benoemde zorgen onder de kopjes 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties Winterswijkseweg' en 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties Groenloseweg'. Vooral tijdens drukke spitsmomenten voor de opvanglocatie doen zich verkeersrisico's voor asielzoekers/amv'ers voor. Daarom achten wij het ook noodzakelijk om aanvullende maatregelen te treffen.
Asielzoekers die wandelen over specifiek de Winterswijkseweg	Amv/az: 1	De schouw wijst uit dat op deze weg veel en soms hard gereden wordt door gemotoriseerd verkeer. Daarnaast kent de weg een bocht die zichtlijnen bemoeilijkt, ontbreekt er een wandelpad en rijden loonwerkers met grote trekkers/aanhangers in voor- en najaar over deze weg. Al met al achten wij het zeer onwenselijk dat amv'ers en asielzoekers langs deze weg lopen en fietsen. Daarom achten wij het ook noodzakelijk om voor de asielzoekers en amv'ers aanvullende maatregelen te treffen.
Verdrinkingsgevaar in wateren in de omgeving	Amv/az: 1	Door verschillende mensen zijn wateren in de omgeving van de opvang genoemd als mogelijke risicovolle locaties met het oog op verdrinkingsgevaar. Het gaat bijvoorbeeld om het vijvertje naast het Assink Lyceum en bij wandelpark De Maat. Met name in de zomer zijn vijvers en plassen aantrekkelijke plekken om te recreëren en is verdrinkingsgevaar, zo leren nieuwsberichten, onder asielzoekers een reëel risico.¹⁴ Wij sluiten daarom niet uit dat ook amv'ers/asielzoekers in Eibergen (die mogelijk nog niet kunnen zwemmen) op warme dagen bij wateren gaan verblijven, waardoor wij het noodzakelijk achten dat er afspraken gemaakt worden over het aldaar verblijven en over eventuele zwemlessen.
Gevaar door dieren/insecten	Amv/az: 2	Vanuit een omwonende worden zorgen geuit om gevaar veroorzaakt door vleermuizen die op het toekomstige COA-terrein jagen. Daarnaast zouden eikenbomen rondom het terrein jaarlijks door de eikenprocessierups worden bevolkt. Zowel de vleermuizen als de eikenprocessierups zouden volgens omwonenden een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid van asielzoekers/amv'ers die zich op het terrein gaan vestigen. Wij achten dit risico niet aannemelijk omdat ons uit ervaring bekend is dat het COA de asielzoekers/amv'ers hier goed over kan inlichten, waardoor gevaar geminimaliseerd wordt. Dit risico krijgt dan ook niet de hoogste weging.

14. Zie bijvoorbeeld <https://www.gelderlander.nl/arnhem/weer-eist-de-verraderlijke-rijn-een-leven-ze-waren-behoorlijk-in-paniek~a5eb3b25/>

Herbeleving van trauma's die tot criminaliteit leiden	Amv/az: 2	Vanuit de omgeving wordt gevreesd dat traumatische ervaringen kunnen leiden tot criminaliteit en gewelddadig gedrag in de omgeving. Omwonenden benoemen dat traumatische ervaringen mogelijk naar boven kunnen komen door sirenes van alarmdiensten die langs de opvang rijden. In eerdere monitoring geven verschillende professionals aan dat traumatische ervaringen onder vreemdelingen inderdaad kunnen voorkomen. In het algemeen leidt dit alleen niet zozeer tot criminaliteit, maar mogelijk meer tot verward gedrag. Daarnaast is hier reeds aandacht voor binnen het COA wat betreft zorgverlening. Vooralsnog achten wij het daarom niet aannemelijk dat traumatisch gedrag automatisch tot criminaliteit leidt en dragen wij hier geen extra oplossingsrichtingen voor aan.
Eigenrichting: omwonenden die na een incident met een asielzoeker het recht in eigen hand nemen	Amv/az: 1	Uit zowel de vragenlijst als uit gesprekken met omwonenden en professionals komen signalen naar voren dat omwonenden na een incident met een asielzoeker of amv'er mogelijk het heft in eigen handen nemen om 'verhaal te halen'. Volgens zowel omwonenden als professionals is eigenrichting in Eibergen niet ondenkbaar omdat er mensen zijn die handelen vanuit emotie en conflicten zelf op willen lossen, in plaats van de politie in te schakelen. Daarnaast is er in het voortraject richting de vestiging van de kleinschalige opvanglocatie op diverse manieren duidelijk gemaakt dat een deel van de inwoners tegen de opvang zijn. Zo zijn op het terrein van de opvanglocatie varkenskoppen gelegd en zijn door Eibergen stickers geplakt om aan te geven dat men tegen deze opvanglocatie is. Hoewel wij het niet direct aannemelijk achten dat burgers van Eibergen verregaande acties, zoals vernielingen of geweld tegen asielzoekers of de opvanglocatie zullen plegen, kunnen wij dit ook niet geheel uitsluiten. Om goed zicht te houden op de relatie tussen omwonenden en de asielzoekers en het ontstaan van mogelijke spanningen achten wij het daarom van belang om dit te blijven monitoren.

4 Van risico's 1 naar oplossingsrichtingen

In dit hoofdstuk focussen we op de risico's die in het vorige hoofdstuk de zwaarste weging hebben gekregen. Dit omdat deze risico's volgens onze methodiek nog voor de mogelijke komst van de opvanglocatie op het terrein op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg afgedekt moeten zijn, oftewel opgepakt moeten zijn. Concreet koppelen we oplossingsrichtingen aan de risico's met niveau 1. Bewust noemen we dit 'oplossingsrichtingen' die wij minimaal noodzakelijk achten voordat de opvanglocatie start. Uiteindelijk is het dan de bedoeling dat het beheermaatregelen worden, via inspanningen van de uitvoerenden (in ieder geval het COA, de gemeente Berkelland, Nidos¹⁵, de politie en beveiliging). Dit hoofdstuk is met andere woorden te lezen als de basis voor een nadere invulling van het toekomstige beheerplan. Met nadruk willen we hierbij aangeven dat wij als uitvoerders van de risicoanalyse niet verantwoordelijk zijn voor deze nadere invulling; dit is aan de beheerpartners, bij voorkeur via overleg met een delegatie van omwonenden.

In de oplossingsrichtingen is nader onderscheid gemaakt tussen de volgende soorten oplossingsrichtingen:

- Basisoplossingsrichtingen: dit zijn door te voeren oplossingsrichtingen die direct, en die volgens de visie van Bureau Beke al bij de start van de opvang ingezet kunnen worden op niveau-1-risico's en dus de status hebben van een concrete beheermaatregel;
- Opschaaloplossingsrichtingen: te reserveren oplossingsrichtingen die eventueel in de toekomst nog ingezet kunnen worden als beheermaatregel. Hier is ook ruimte om door een beheergroep¹⁶ aanvullende maatregelen toe te voegen.

De opschaaloplossingsrichtingen kunnen door de beheerpartners als reservelijst gebruikt worden in het geval er sprake is van onevenredige overlast.¹⁷ Dit doet ook recht aan het dynamische karakter van beheer op en rondom de opvanglocatie, waarbij het kan voorkomen dat (tijdelijk) extra maatregelen ingezet moeten worden, of juist in maatregelen afgeschaald kan worden. Het staat beheerpartners daarnaast vrij om opschaaloplossingsrichtingen al voorafgaand aan de start van de opvang toe te passen, waarmee ze in feite als basisoplossingsrichtingen fungeren.

15. Nidos is de organisatie die jeugdzorg voor vluchtelingen verzorgt.

16. In hoofdstuk 1 gaven we al aan dat we onder een beheergroep een overlegstructuur verstaan, met daarin vertegenwoordigers van gemeente Berkelland, COA en politie, die regelmatig overleg voeren over de gang van zaken rondom de opvang en besluiten kunnen nemen rondom op- dan wel afschalen in maatregelen. Dit gremium staat naast een omwonendenoverleg, waarin een delegatie van omwonenden en ondernemers plaatsneemt en er periodiek overleg met het COA en de gemeente Berkelland gevoerd wordt over aspecten van veiligheid en leefbaarheid rondom de opvanglocatie.

17. Op grond van eerdere uitgevoerde risicoanalyses hebben we deze term gedefinieerd als 'overlast die met de bestaande maatregelen niet beheerst kan worden'.

Het is belangrijk om aan te geven dat meerdere oplossingsrichtingen al zullen worden ingezet, los van de uitkomsten van de risicoanalyse. Deels zijn oplossingsrichtingen al opgenomen in de werkwijze van het COA (bijvoorbeeld toezicht door beveiliging op het terrein en het zogenaamde Reglement Onthoudingen Verstrekkingen, sanctiemaatregelen die door het COA worden opgelegd. Daarnaast zijn ook oplossingsrichtingen die we op basis van ervaringen uit eerdere risicoanalyses hebben opgedaan benoemd. Dit zijn overigens hooguit enkele nuanceringen op de al door geïnterviewden genoemde oplossingsrichtingen. Een deel van onze oplossingsrichtingen is al min of meer verwoord in hoofdstuk 3, bij de weging. Toch komen ze vanwege het overzicht in dit hoofdstuk allemaal terug.

4.1 De koppeling van oplossingsrichtingen aan de hoogste risico's

In onderstaande tabel worden zowel de basis- als de opschaaloplossingsrichtingen beschreven voor alleen de risico's met niveau 1. Aan alle aan dit onderzoek meewerkenden hebben we naar oplossingsrichtingen gevraagd¹⁸. De betrokkenen hebben zowel in de interviews als in de vragenlijst oplossingsrichtingen aangedragen. De oplossingsrichtingen die we zelf hebben bedacht, hebben we tijdens de gesprekken regelmatig teruggekoppeld met de geïnterviewden.

Het is nogmaals belangrijk om te vermelden dat de hierna aangedragen specifieke oplossingsrichtingen bestaan naast de reguliere systemen zoals ROV-maatregelen van het COA en eventuele strafrechtelijke opsporing en vervolging door politie en OM. Ook de ingestelde maatregelen die het COA treft om overlast van asielzoekers te beperken vallen hieronder. Te denken valt dan aan cameratoezicht op het terrein en de afwisseling van COA-personeel overdag en beveiliging 's nachts. Maar ook kan in dit kader gedacht worden aan het naar een andere opvanglocatie overplaatsen van overlastgevende asielzoekers.

Ook gaan we ervan uit dat de zogenaamde Toolbox van het ministerie van Justitie en Veiligheid ook wordt ingezet om de veiligheid en leefbaarheid rondom de opvanglocatie op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg zo optimaal mogelijk te houden. In deze Toolbox worden diverse adviezen voor maatregelen gegeven. Deze zouden deze direct doorgevoerd kunnen worden en, in de hoedanigheid van reservemaatregel, in de toekomst deels ook ingezet kunnen worden als overlast zich blijft voordoen.¹⁹

Concreet zijn op basis van onze risicoanalyse aan de risico's met niveau 1 basisoplossingsrichtingen te koppelen die naar onze mening moeten worden doorgevoerd voordat de opvanglocatie operationeel wordt. Enkele van deze oplossingsrichtingen zijn inzetbaar tegen meerdere benoemde risico's.

18. De betrokken projectmanagers van de gemeente vallen hierbuiten.

19. Ministerie van Justitie en Veiligheid (2023). *Toolbox met maatregelen tegen overlastgevend en/of crimineel gedrag door asielzoekers*. Den Haag: Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
<i>Door amv'ers/asielzoekers gepleegde overlast</i>		
Overlast door specifieke doelgroep	Klachtenmeldsysteem opzetten en breed communiceren door het COA richting omwonenden, bedrijven en winkeliers	
Betreden privéterreinen	Informeert de asielzoekers en amv'ers regelmatig op het niet betreden van privéterreinen, bijvoorbeeld via het COA-welkomstdocument en via de MyCOA-app. Eveneens moeten daarin de grenzen van het COA-terrein duidelijk gemaakt worden voor asielzoekers en amv'ers, zodat bekend is waar ze wel en niet mogen komen	• Bordje 'privéterrein' produceren, aanbieden aan direct omwonenden en door hen bij ingang laten ophangen²⁰ • Bordje 'privéterrein' opnemen in het welkomstdocument (in voor asielzoekers begrijpelijke taal) zodat het voor asielzoekers duidelijk is wat privéterreinen zijn die ze niet horen te betreden

20. Zie bijlage 2 voor een concepttekening van een bordje dat Bureau Beke al eerder voor de risicoanalyse in Rijssen-Holten heeft ontworpen.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Overlast van rondhangende asielzoekers/amv'ers in de openbare ruimte	• Klachtenmeldsysteem opzetten en breed communiceren door het COA richting omwonenden, bedrijven en winkeliers • In ieder geval het eerste half jaar na de start van de asielopvang toezicht door boa's in de openbare ruimte op hot spots (de plekken die zijn genoemd als overlastlocaties bij de risico's) • Inzet van boa's monitoren en besluit over vervolg na eerste half jaar nemen • Wijs asielzoekers en amv'ers in het welkomstdocument en via de MyCOA-app op de onwenselijkheid van in grote groepen rondhangen en rondzwerven in de buurt en geef uitleg over het idee hierachter • Realiseer op het opvangterrein zelf plekken om te verblijven, met name bankjes en wandelpaden • Neem een kaart van de meest voor de hand liggende loop- en fietsroutes op in het welkomstdocument en wijs asielzoekers hier actief op • Bied de mogelijkheid van dagbesteding (via buddy's, sport en recreatie) aan • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	• Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met de amv-locatie in Rekken

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Overlast rondom tankstations	• Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg • Het COA maakt afspraken met de eigenaar van Theo's Tank-shop (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5) • Meldkaart ('hoe wat te melden richting COA/politie/gemeente?') opstellen en verspreiden onder omwonenden, winkeliers en bedrijven. Daarin goed onderscheid maken tussen criminaliteit en overlast. Daarop ook telefoonnummers vermelden	
Hangplek bij school het Assink Lyceum	• Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg • Het COA maakt afspraken met de directie van het Assink Lyceum (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5)	
Overlast zorginstelling	• Het COA maakt afspraken met de zorginstelling (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5) • Meldkaart ('hoe wat te melden richting COA/politie/gemeente?') opstellen en verspreiden onder omwonenden, winkeliers en bedrijven. Daarin goed onderscheid maken tussen criminaliteit en overlast. Daarop ook telefoonnummers vermelden	
Geluidsoverlast	• Een klachtenmeldsysteem opzetten voor geluidsoverlast, met enerzijds verantwoordelijkheid voor omwonenden om te melden en anderzijds voor het COA om de meldingen goed af te handelen en terug te koppelen naar de melder	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Lichtoverlast	• Bij de inrichting van het COA-terrein rekening houden met lichtoriëntatie, bijvoorbeeld door het gebruik van te dempen verlichting of lichtpunten met afschermkappen die het licht naar beneden/een bepaalde kant op richten, om zo lichtvervuiling te beperken. • Overleg tussen COA en omwonenden over extra bosschages/heggen plaatsen op plekken waar nieuwbouw lichtoverlast voor de direct omwonenden opleveren	
Overlast sigarettenverkooppunten	• COA maakt afspraken met sigarettenverkooppunten (zie 'Afsprakenmatrix') • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	
<i>Door amv'ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit</i>		
(Winkel)diefstal	• Het COA maakt met winkeliers, als zij dit wensen, afspraken (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5). Bijvoorbeeld in preventieve zin (maximumaantal winkelend publiek) of na incident (winkelverbod) • Het COA biedt, in samenwerking met de politie, een meldprotocol aan winkeliers aan, met daarop een instructie hoe om te gaan met winkeldiefstal door asielzoekers • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	• (Frequent) stelende asielzoekers overplaatsen naar andere locatie • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken
Fietsdiefstal	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	• (Frequent) stelende asielzoekers overplaatsen naar andere locatie • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken • Zet een fietsenleensysteem voor (nieuwe) asielzoekers op

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Inbraak door amv'ers en asielzoekers in auto's/huizen/schuren	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Politie en boa's in de eerste periode dat asielzoekers zicht vestigen in de opvang en in de 'donkere periode van het jaar' meer laten surveilleren in de buurt	• Na adviserend overleg met de gemeente hang- en sluitwerk door direct omwonenden laten aanbrengen • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel aan, samen met amv-locatie Rekken
Drugsgebruik en alcoholgebruik door amv'ers en asielzoekers in de openbare ruimte	• Het COA moet asielzoekers aanspreken op gebruik na klachten vanuit de omgeving • Eventueel dient een sanctie te volgen	• Contact leggen met verslavingszorg in geval van overmatig gebruik • Bij overmatig drugs- en/of alcoholgebruik overplaatsen naar andere locatie
Drugs dealen door amv'ers en asielzoekers	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Het COA moet asielzoekers aanspreken op dealen na klachten vanuit de omgeving, eventueel sanctioneren na herhaalde incidenten • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken
Zwartrijden en overlast plegen in de bus	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • OV-training en voorlichting door het COA • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	(Periodiek) overleg tussen COA en busmaatschappijen
Straatintimidatie (nafluiten, roepen en sissen)	• Sluitend meld- en opsporingssysteem waarbij omwonenden, COA en politie allen een centrale rol spelen in het proces van melding tot opsporing • Het COA geeft terugkerende voorlichting over de normen en waarden binnen de Nederlandse samenleving • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	• Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Plegen van seksuele delicten (bijvoorbeeld aanranding/verkrachting)	• Sluitend meld- en opsporingssysteem waarbij omwonenden, COA en politie allen een centrale rol spelen in het proces van melding tot opsporing • Het COA geeft terugkerende voorlichting over de normen en waarden binnen de Nederlandse samenleving • Terugkerend bilateraal overleg tussen de politie en het COA om alert te zijn op specifieke signalen van afwijkend gedrag en deze informatie met elkaar te delen	• Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken
<i>Aantasting van de leefbaarheid</i>		
Vervuiling/afval rond het terrein	• In welkomstdocument en via de MyCOA-app aanhaken bij schone omgeving • Vervuiling/afval monitoren in een omwonendenoverleg • Prikploegen aanstellen onder de asielzoekers	• Een conciërge inzetten die asielzoekers wijst op het schoonhouden van de omgeving • Meer afvalbakken op en rondom het terrein plaatsen, met name richting de bushalte (Viersprong) en het centrum
Inbreuk privacy omwonenden	Overleg tussen COA en omwonenden over extra bosschages/heggen op de opvanglocatie op plekken waar nieuwbouw ongewenste zichtlijnen voor de direct omwonenden opleveren	• Bordje 'privéterrein' produceren, aanbieden aan direct omwonenden en door hen bij ingang laten ophangen²¹ • Bordje 'privéterrein' opnemen in het welkomstdocument (in voor asielzoekers begrijpelijke taal) zodat het voor asielzoekers duidelijk is wat privéterreinen zijn die ze niet horen te betreden

21. Zie bijlage 2 voor een concepttekening van een bordje dat Bureau Beke al eerder voor de risicoanalyse in Rijssen-Holten heeft ontworpen.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Autokoplampen die bij het afrijden van de opvanglocatie in de huizen aan de Winterswijkseweg schijnen	• Voordat de kleinschalige opvanglocatie operationeel wordt proefrijden en kijken hoe de autoschijnsels de huizen verlicht • Indien gewenst bij de omwonenden extra bosschage/alternatief plaatsen en bepalen wiens verantwoordelijkheid het vervolgens is om de kosten te dragen voor het plaatsen van extra bosschages/alternatief (COA of gemeente Berkelland)	
Wildgroei van op het opvangterrein aangelegd groen	Afspraken tussen COA (huurder) en gemeente (verhuurder) maken over groenaanleg en onderhoud op het terrein (in Afsprakenmatrix)	
Infrastructurele problemen/ verkeersveiligheid		
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg	• Periodieke monitoring van de verkeersdrukte en ongevallen in een beheergroep, icm met analyse verkeersdeskundige • Periodieke monitoring in een omwonendenoverleg • Structurele en periodieke fiets- en verkeerslessen opzetten • Het oversteekplateau direct voor de opvanglocatie breder maken (voor loopvoorziening) • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht op het kruispunt van de Groenloseweg en de Rekkenseweg (aan twee kanten) • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht (die twee kanten op gaat) op het kruispunt Klaashofweg en Groenloseweg • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht (die twee kanten op gaat) op het kruispunt J.W. Hagenstraat en Groenloseweg • COA verstrekt verlichting en fluorescerende hesjes voor op de fiets of tijdens het wandelen • Fietscursussen en fietschecks (VVN) aanbieden	• (Tijdelijke) matrixborden om gemotoriseerd te wijzen op hun snelheid • Het onderzoeken van mogelijkheden om een wandelstrook toe te voegen aan de Groenloseweg naast het fietspad richting de Rekkenseweg. Indien mogelijk deze wandelstrook plaatsen • Een markering van een fietser en voetganger aanbrengen op het pad aan de Groenloseweg richting de Rekkenseweg zonder lijnen om te benadrukken dat er meerdere verkeersdeelnemers gebruik maken van het fietspad²²

22. Zie hiervoor bijlage 3.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg	• Periodieke monitoring van de verkeersdrukte en ongevallen in een beheergroep, icm analyse verkeersdeskundige • Periodieke monitoring in een omwonendenoverleg • Structurele en periodieke fiets- en verkeerslessen opzetten • Het oversteekplateau direct voor de opvanglocatie breder maken (voor loopvoorziening) • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht op het kruispunt van de Groenloseweg en de Rekkenseweg (aan twee kanten) • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht (die twee kanten op gaat) op het kruispunt Klaashofweg en Groenloseweg • Het toevoegen van een voetgangersstoplicht (die twee kanten op gaat) op het kruispunt J.W. Hagenstraat en Groenloseweg • COA verstrekt verlichting en fluorescerende hesjes voor op de fiets of tijdens het wandelen • Fietscursussen en fietschecks (VVN) aanbieden	• (Tijdelijke) matrixborden om gemotoriseerd te wijzen op hun snelheid • Het onderzoeken van mogelijkheden om een wandelstrook toe te voegen aan de Groenloseweg naast het fietspad richting de Rekkenseweg. Indien mogelijk deze wandelstrook plaatsen • Een markering van een fietser en voetganger aanbrengen op het pad aan de Groenloseweg richting de Rekkenseweg zonder lijnen om te benadrukken dat er meerdere verkeersdeelnemers gebruik maken van het fietspad²³
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Winterswijkseweg	• Camera aan in-/uitgangzijde Winterswijkseweg op het terrein van de kleinschalige opvanglocatie plaatsen en goed uitkijken op ongewenst gebruik door COA-bewoners • Periodieke monitoring van ongewenst gebruik van de uitgang door COA-bewoners in een omwonendenoverleg en beheergroep • Het COA geeft periodieke voorlichting over de onwenselijkheid van het lopend/fietsend betreden van de Winterswijkseweg	

23. Zie hiervoor bijlage 3.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Aan- en afrijdende leveranciers, taxi's en een schoolbusje op de Winterswijkseweg	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • In het geval dat er een slagboom wordt geplaatst bij uitrit aan de Winterswijkseweg deze verder van de autoweg af plaatsen om opstoppingen te voorkomen	
<i>Ongewenste interactie tussen doelgroepen</i>		
Conflicten onderling en met andere amv-groepen	Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	Overlastgevende amv'ers overplaatsen naar andere locatie
Overlast bij ISK Borculo	Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken
Ruzie tussen lokale jeugd en asieljeugd	• In geval van incidenten samenwerking tussen jongerenwerk en het COA bevorderen om activiteiten te organiseren waar zowel asielzoekers (jongeren) als jongeren uit Eibergen bij betrokken worden • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	
Overlast tijdens evenementen	• COA maakt afspraken met amv'ers over gedrag op evenementen • COA maakt afspraken met evenementenorganisatoren (zie 'Afsprakenmatrix') • Gemaakte afspraken monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	• Surveillance en handhaving door outreachende COA-medewerkers (met herkenbare hesjes) op evenementen • Samenwerking tussen jongerenwerk en COA om problemen op evenementen te signaleren en te de-escaleren

Risiko's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
<i>De samenwerking tussen beheerpartners en tussen beheerpartners en omgeving</i>		
Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit het COA	• Zodra dit bekend is wordt er duidelijk gecommuniceerd dat er één aanspreekpunt is vanuit het COA die verantwoordelijk is voor de dagelijkse procesmatige gang van zaken rondom de opvang; deze persoon kan een spilfunctie vervullen tussen omwonenden en de gemeente • Periodieke informatieverstrekking via nieuwsbrief voor geheel Eibergen verzorgen (onder andere met daarin informatie a) waarin asielzoekers zich voorstellen, b) wijze van sanctioneren, c) aantallen bewoners op het terrein, d) afhandeling van klachten) • In samenwerking met de gemeente proactief contact zoeken met omwonenden, organisaties en bedrijven om te monitoren hoe de ervaringen zijn met de opvanglocatie en om informatie te delen over de ontwikkelingen vanuit het COA met betrekking tot de opvanglocatie.	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Onduidelijkheid over de procedure rondom klacht- en incidentmeldingen	• Het proces van melding, opvolging en terugkoppeling van overlast/incidenten goed in de gaten houden middels monitoring en dit proces in externe communicatie richting omwonenden blijven benadrukken (bijvoorbeeld in nieuwsbrieven) • Klachtenmeldsysteem opzetten en breed communiceren door het COA richting omwonenden, bedrijven en winkeliers • Meldkaart ('hoe wat te melden richting COA/politie/gemeente?') opstellen en verspreiden onder omwonenden, winkeliers en bedrijven • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • In samenwerking tussen de gemeente en het COA periodieke informatieverstrekking via nieuwsbrief voor geheel Eibergen verzorgen (onder andere met daarin informatie a) waarin asielzoekers zich voorstellen, b) wijze van sanctioneren, c) aantallen bewoners op het terrein, d) afhandeling van klachten) • Procedure overnemen rondom informatie- en klachtafdeling zoals in Rekken	WhatsAppgroep opzetten door het COA voor het delen van direct relevante informatie voor omwonenden en bedrijven
<i>De personele inzet van beheerpartners</i>		
Onvoldoende capaciteit/inzet politie	• Monitoren in een beheergroep • COA onderhoudt korte lijnen met de wijkagent (zie 'Afsprakenmatrix')	Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met amv-locatie Rekken

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Onderbenutting van de inzet boa's	• In ieder geval het eerste half jaar na de start van de asielopvang toezicht in de openbare ruimte op hot spots • Inzet van boa's monitoren in een beheergroep en besluit over vervolg na eerste half jaar nemen • Het gebruiken van een meldcode binnen het registratiesysteem van de boa's en uitkomsten hiervan tijdens een beheergroep bespreken	
Te weinig zeggenschap bij omwonenden	Periodiek omwonendenoverleg vormgeven aan de hand van de randvoorwaarden zoals voorgesteld in hoofdstuk 5	
Risico's voor amv'ers/asielzoekers		
Afname verkeersveiligheid voor wandelende/fietsende asielzoekers op de openbare weg	Zie de basisoplossingsrichtingen onder de risico's: 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg' en 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Winterswijkseweg'	Zie de opschaaloplossingsrichtingen onder de risico's: 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg' en 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Winterswijkseweg'
Asielzoekers die wandelen over specifiek de Winterswijkseweg	• Klachtenmeldsysteem opzetten en breed communiceren door het COA richting omwonenden, bedrijven en winkeliers • Het COA geeft terugkerende voorlichting over de onwenselijkheid van het lopend/fietsend betreden van de Winterswijkseweg • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	Camera aan in-/uitgangzijde Winterswijkseweg op het terrein van de kleinschalige opvanglocatie plaatsen en goed uitkijken op ongewenst gebruik door COA-bewoners
Verdrinkingsgevaar in wateren in de omgeving	• COA informeert amv'ers en asielzoekers hier goed over en stelt regels op • Het COA biedt zwemlessen aan • Monitoren incidenten in beheergroep	• Extra toezicht door boa's rondom de wateren in de zomermaanden • Extra surveillance door de politie

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Eigenrichting: omwonenden die na een incident met een asielzoeker het recht in eigen hand nemen	• COA zal amv'ers en asielzoekers herhalend moeten informeren over de risico's op eigenrichting en hier voorlichting over geven • COA moet blijvend communiceren richting omwonenden over de wijze van indienen van meldingen en deze snel afhandelen en hierover terugkoppelen wanneer ze zich voordoen • Inzetten op het organiseren van activiteiten waar zowel de asielzoekers als de buurt bij betrokken wordt om zo de cohesie te bevorderen • Monitoren in een beheergroep	

5 Kader voor het dynamisch beheerplan

In hoofdstuk 3 zijn de risico's aangedragen, beargumenteerd en gewogen, waarna de risico's 1 in hoofdstuk 4 zijn gekoppeld aan door diverse betrokkenen en ons voorgestelde oplossingsrichtingen. Zoals al in paragraaf 1.5 aangegeven, beschouwen we dit en het vorige hoofdstuk als samenvattende hoofdstukken voor de lezer die snel tot de kern van de risicoanalyse wil komen.

Aan het eind van dit rapport geven we nog enkele belangrijke kaders voor goed dynamisch beheer mee. Het gaat hier dus meer om de randvoorwaardelijke sfeer waarbinnen een beheerplan rondom de opvanglocatie naar onze mening het beste functioneert. Op voorhand is een aantal randvoorwaarden hierbij eigenlijk standaard voor iedere vorm van maatschappelijke opvang, dus ook voor de opvanglocatie in Eibergen. Dit staat in paragraaf 5.1 verwoord. Daarnaast hebben we in paragraaf 5.2, op basis van alle verzamelde informatie in deze risicoanalyse, nog een aantal specifieke randvoorwaarden voor de meest optimale veiligheid en leefbaarheid op en rondom de opvanglocatie. Het gaat dan om de afspraken met instanties die het COA naar onze mening zal moeten maken.

5.1 Algemene randvoorwaarden

Voor de juiste invulling van het dynamisch beheerplan op en rondom de opvanglocatie bestempelen wij de volgende maatregelen als minimale randvoorwaarden die door de beheerpartners nader ingevuld moeten worden:

- Het instellen van een periodiek omwonendenoverleg:²⁴ om de stand van zaken rondom de opvang te delen, zien wij de noodzaak van het instellen van een omwonendenoverleg. We beschouwen deze overlevorm als een essentiële schakel tussen het dagelijks beheer rondom de opvanglocatie en de omgeving van de opvang. Daarbij gaat het niet alleen om het uitwisselen van opvanginformatie van de beheerpartners richting omwonenden, maar ook om informatie vanuit omwonenden richting de beheerpartners. Naar onze mening bestaat een omwonendenoverleg minimaal uit een vertegenwoordiger van de gemeente, het COA en een delegatie van omwonenden/ondernemers. In het vorige hoofdstuk hebben we al enigszins aangegeven welke thema's naar onze mening meegenomen kunnen worden in dergelijk overleg, maar op de volgende pagina gaan we hier ook nog dieper op in.

24. In dit overleg kan ook een delegatie van ondernemers plaatsnemen. Een omwonendenoverleg wordt soms ook wel beheergroep genoemd. Maar zoals we al in eerdere hoofdstukken aangaven, verstaan wij onder deze laatste term een meer operationeel overleg tussen COA, politie en gemeente, waarin ook op casusniveau maatregelen tegen overlastgevende asielzoekers worden besproken en besluiten worden genomen over het op- dan wel afschalen van beheermaatregelen. Vanwege privacyaspecten is hier naar onze mening geen plaats voor omwonenden.

- Bij voorkeur vindt omwonendenoverleg periodiek plaats, waarbij we ons kunnen voorstellen dat dit bij aanvang vaker plaatsvindt dan na verloop van tijd. Onze ervaring leert namelijk dat het beheer rondom de opvanglocatie gaandeweg beter ingespeeld raakt op dagelijkse gebeurtenissen. Dit betekent overigens niet dat de bijeenkomsten van een omwonendenoverleg geen dynamisch karakter hoeven te hebben: als er sprake is van een incident dat weerslag heeft op de omgeving, is het raadzaam om zo snel mogelijk een omwonendenoverleg bijeen te roepen.
- Er kan nader bepaald worden wie de voorzitter van het omwonendenoverleg wordt. Als er enig onderling vertrouwen is (gegroeid), zou dit een vertegenwoordiger van de gemeente of het COA kunnen zijn. Onze ervaring bij andere opvanglocaties is dat het ofwel een onafhankelijk voorzitter is of dat het COA het voorzitterschap voor zijn rekening neemt.
- De te bespreken thema's binnen het omwonendenoverleg: een dergelijk overleg is naar onze mening geen 'papieren tijger', maar een gremium waar opvanginformatie 'op een hoger niveau', dus zonder de privacy van asielzoekers te schenden, gedeeld wordt. In het kader van jaarlijkse monitoring is Bureau Beke aangesloten bij enkele van dergelijke omwonendenoverleggen, waarin informatie gedeeld wordt over aantallen asielzoekers, samenstelling (bijvoorbeeld gezinnen/alleenstaande mannen/landen van herkomst), aangeboden cursussen (denk bijvoorbeeld aan fiets- en zwemles), geplaatste jongeren op scholen op het terrein en op de ISK, binnengekomen klachten en de afhandeling daarvan. Onze ervaring is dat dit vaak constructieve bijeenkomsten zijn die het draagvlak voor de opvanglocatie kunnen verhogen. Ook kunnen daarin zorgen/signalerings die de leden van het omwonendenoverleg uit de buurt hebben opgevangen worden gedeeld, worden besproken en eventueel worden doorgezet richting een beheergroep. Dit laatste kan ook gespiegeld werken, in die zin dat vanuit een beheergroep aandachtspunten naar voren komen die worden voorgelegd aan het omwonendenoverleg. We denken dan bijvoorbeeld aan signalen die rechtstreeks bij de beheergroep binnen komen, maar door omwonenden mogelijk beter geduid kunnen worden (bijvoorbeeld ten aanzien van nieuwe hangplekken).
- In hoofdstuk 3 zijn diverse risico's benoemd waarbij is aangegeven dat het wenselijk zou zijn om deze mee te nemen in een omwonendenoverleg en/of beheergroep. Dit om te monitoren hoe deze eventuele risico's verlopen zodra de asielzoekers en amv'ers geplaatst zijn. Voor sommige risico's geldt dat zij de weging 1 krijgen en hierdoor automatisch in hoofdstuk 4 terugkomen, met daaraan gekoppeld enkele suggesties voor basisoplossingen en opschaaloplossingen. Voor andere risico's geldt dat zij een weging 2 hebben gekregen en niet terugkomen in hoofdstuk 4 met concreet voorgestelde oplossingsrichtingen, terwijl wij wel adviseren om dit op eventuele risico's te monitoren. Vandaar dat wij al deze risico's op een rij hebben gezet, waarbij wij adviseren om deze in ieder geval bij de start van de kleinschalige opvanglocatie op de agenda te plaatsen tijdens het omwonendenoverleg en/of de beheergroep.

Te bespreken thema's specifiek binnen het omwonendenoverleg:

- Vervuiling/afval rond het terrein

Te bespreken thema's specifiek binnen beheergroep:

- Verdrinkingsgevaar in wateren in de omgeving
- Eigenrichting: omwonenden die na een incident met een asielzoeker het recht in eigen hand nemen
- Onvoldoende capaciteit/inzet politie
- Onderbenutting van de inzet boa's

Te bespreken thema's binnen het omwonendenoverleg én de beheergroep:

- Overlast van rondhangende asielzoekers/amv'ers in de openbare ruimte
- Hangplek parkeerplaats Chinees restaurant en naastgelegen muurtje Groenloseweg 16
- Hangplek bij school het Assink Lyceum
- Overlast bij wandelpark De Maat
- Overlast rondom tankstations
- Rondhangen op het parkeerterrein rondom bedrijventerrein (onder andere Welkoop/The Chariot/Oogcentrum)
- Rondhangen in de parkeergarage bij de Action
- Rondhangen bij inritten aan de Groenloseweg
- Rondhangen op het terrein van bewoners aan de Winterswijkseweg
- Rondhangen bij garages achter de Kievitstraat
- Overlast sigarettenverkooppunten
- (Winkel)diefstal
- Fietsdiefstal
- Inbraak door amv'ers en asielzoekers in auto's/huizen/schuren
- Drugs dealen door amv'ers en asielzoekers
- Zwartrijden en overlast plegen in de bus
- Straatintimidatie (nafluiten, roepen en sissen)
- Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg
- Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Winterswijkseweg
- Aan- en afrijdende leveranciers, taxi's en een schoolbusje op de Winterswijkseweg
- Conflicten onderling en met andere amv-groepen
- Overlast bij ISK Borculo
- Incidenten tussen amv'ers en asielzoekers met leerlingen van het Assink lyceum
- Ruzie tussen lokale jeugd en asieljeugd
- Overlast tijdens evenementen
- Onduidelijkheid over de procedure rondom klacht- en incidentmeldingen
- Asielzoekers die wandelen over de Winterswijkseweg

- Er zal sprake moeten zijn van enig communicatiebewustzijn vanuit het omwonenden-overleg richting overige inwoners: dat wat ter tafel komt in het omwonendenoverleg en van invloed is op de veiligheid en leefbaarheid van de omgeving van de opvanglocatie moet uiteindelijk richting overige omwonenden gecommuniceerd worden. Onze ervaring is dat open communicatie het draagvlak voor een opvanglocatie en het veiligheidsgevoel ten goede komt. 'Open communicatie' hoeft overigens niet te betekenen dat álle informatie gedeeld moet worden; de privacywetgeving moet natuurlijk wel gerespecteerd worden.
- Naar onze mening is het essentieel dat een klachtenmeldsysteem onder verantwoordelijkheid van het COA opgezet worden, zodanig dat omwonenden zich niet bezwaard voelen om klachten te melden. Een klachtenmeldsysteem houdt wat ons betreft niet alleen het bijhouden van een klacht in, maar ook de adequate opvolging na een klacht en de terugkoppeling van de ondernomen actie richting de klager. Dit zijn naar onze mening de drie kernelementen van een goed klachtenmeldsysteem. Overigens bedoelen we met dit systeem niet de COA Klachtenregeling.²⁵ Wij doelen op een eenvoudig klachtenmeldsysteem waarin omwonenden via telefoon/mail/WhatsApp een concrete overlastklacht kunnen melden, het COA hierop actie onderneemt en deze actie terugkoppelt naar de omwonende. Onze ervaring elders is dat een dergelijk systeem in een Excelformat kan worden vervat en bij de beveiliging kan worden belegd, om de COA-medewerkers niet onnodig te belasten met administratietaken. De afhandeling van klachten kan vervolgens ook meegenomen worden in de bijeenkomsten van het omwonendenoverleg en eventueel ook in een beheergroep. Een extra aandachtspunt voor Eibergen is mogelijk de aanwezigheid van twee locatiemanagers. Wat ons betreft wordt de verantwoordelijkheid voor de klachtenregeling bij voorkeur bij één manager belegd.
- Er zal nog nader bepaald moeten worden welke elementen uit deze risicoanalyse overgenomen en vastgelegd kunnen worden in nadere werkafspraken. In hoofdstuk 2 gaven we al aan dat we in de risicoanalyse bewust spreken van oplossingsrichtingen die we, eenmaal ingevoerd rondom de opvanglocatie, maatregelen noemen. Het is aan de beheerpartners in hoeverre de oplossingsrichtingen daadwerkelijk ingezet gaan worden en onderdeel gaan vormen van een dynamisch beheerplan.

5.2 Specifieke randvoorwaarden

De risicosituatie rondom de kleinschalige opvanglocatie op het terrein tussen de Winterswijkseweg en de Groenloseweg vraagt naar onze mening om twee extra randvoorwaarden die relevant zijn voor het zo optimaal mogelijk borgen van de veiligheid en leefbaarheid op en rondom de opvanglocatie. Dit is ten eerste het belang van zogenaamd 'toezicht' en ten tweede het door het COA nader invulling geven aan een zogenaamde 'Afsprakenmatrix'.

25. Zie www.coa.nl/nl/coa-klachtenregeling.

Het belang van toezicht

Uit hoofdstuk 4 komt naar voren dat Bureau Beke, gezien de specifieke situatie in Eibergen, veel belang hecht aan de rol die de COA-beveiliging, de boa's en eventueel de politie kan vervullen. Zeker de eerste periode is het van belang om goed de vinger aan de pols te houden wat betreft leefbaarheid en veiligheid in de publieke ruimte. Zonder er automatisch vanuit te gaan dat er allerlei incidenten zullen plaatsvinden, kan de nodige preventieve inzet van bovengenoemde drie partijen naar onze mening bijdragen aan een meer prettige leefomgeving rondom de opvanglocatie en in Eibergen zelf, zowel voor amv'ers en asielzoekers als inwoners.

Concreet betekent dit niet automatisch dat de COA-beveiliging, de boa's en eventueel de politie extra capaciteit hoeven in te zetten, maar wat ons betreft een meer specifieke, net andere taakinfilling zouden mogen vervullen.

Voor de COA-beveiliging betekent dit een proactieve rol op het terrein zelf, vooral als het gaat om (camera)toezicht op het terrein aan de kant van de Winterswijkseweg. Dit om te voorkomen dat fietsers en voetgangers deze uitgang zullen gebruiken. Voor de boa's kan het betekenen dat ze zich, vooral de eerste tijd, kunnen focussen op bepaalde *hot spots* en *hot times*. In het kader van dynamisch beheer kan het relevant zijn om hen als toezichthouders in te zetten, om ook te kunnen monitoren waar mogelijke overlastlocaties ontstaan en op welk moment van de dag dat is.

De zogenaamde 'asielagent' (operationeel specialist asiel) verdient nog enige toelichting. Naast de inzet die de politie in het geval van calamiteiten (zogenaamde 'prio-1-meldingen') zal plegen, zien wij als opschaaloplossing (als de basisoplossingsrichtingen niet toereikend blijken te zijn) eventueel meerwaarde in een dergelijk specialistische functie voor Eibergen. Onze ervaringen rondom asielopvang elders zijn positief voor wat betreft een betrokken wijkagent die specifiek voor taken op en rondom de opvang uren toegewezen kreeg. Een combinatie van amv-locatie in Rekken en de toekomstige opvang in Eibergen zou de informatiepositie van een dergelijke asielagent naar onze mening verder versterken voor wat betreft korte lijnen met andere betrokken partijen (bijvoorbeeld COA, gemeenten, boa's), maar ook wat betreft het (her)kennen van asielzoekers zelf. Mocht deze functie inderdaad vervuld worden, dan achten we het van belang dat het een politiefunctionaris wordt met affiniteit met het thema asiel.

Nadere invulling geven aan afspraken met organisaties via de zogenaamde 'Afsprakenmatrix'

In hoofdstuk 4 is regelmatig geschreven dat het COA nadere afspraken zal moeten maken met diverse betrokken instellingen. Deze organisaties zouden regelmatig met amv'ers en asielzoekers te maken kunnen krijgen. We beschouwen de inhoud van de matrix niet als verplichtend, maar zien dit meer als adviezen waarover tussen de partijen afspraken gemaakt kunnen worden.

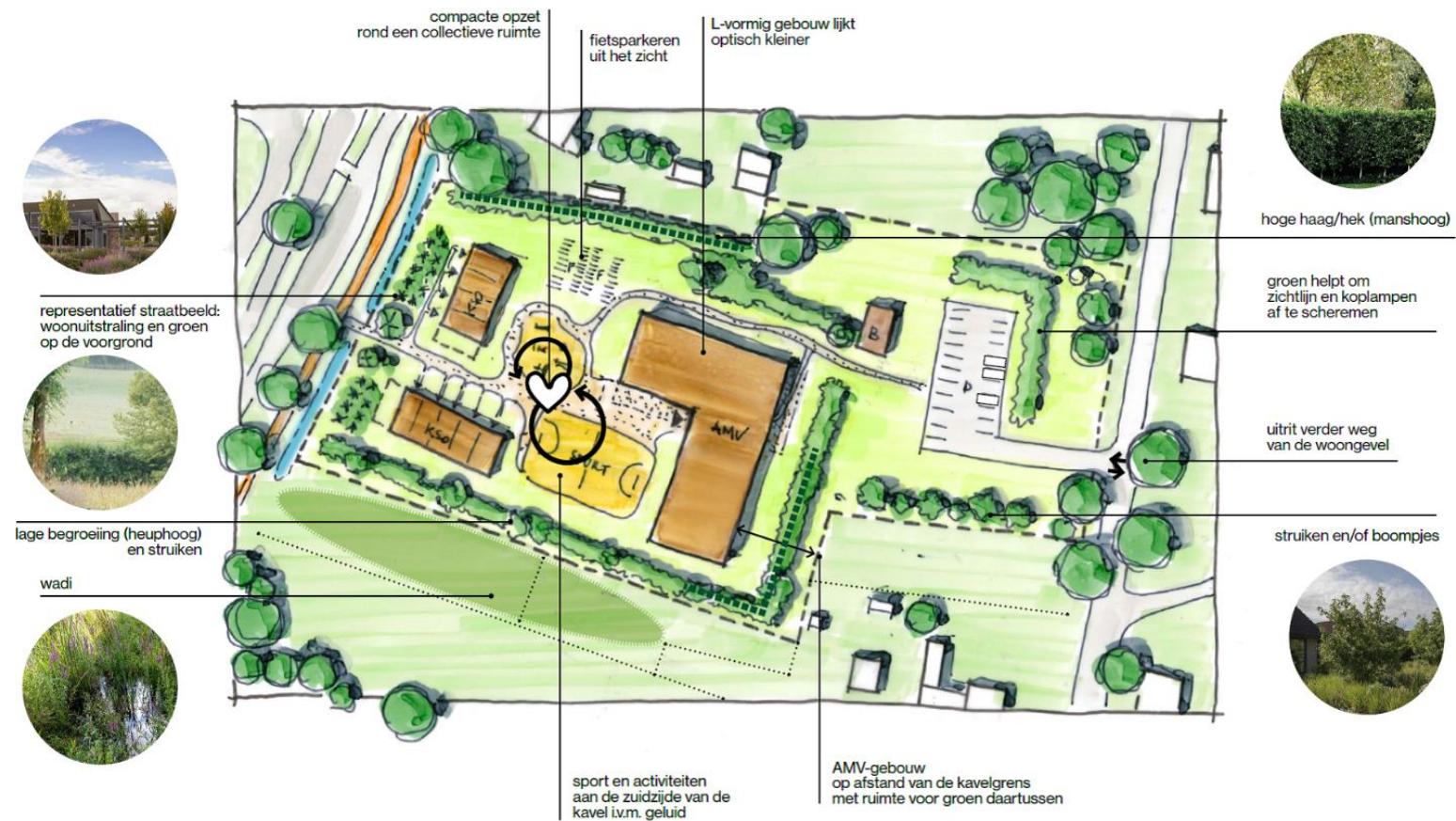
We noemen deze instellingen in willekeurige volgorde, met daarachter de te bespreken thema's:

Figuur 5.1: de Afsprakenmatrix

Instantie	Te bespreken thema's			
	Afspraken over betreden terrein van de betreffende instelling	Afspraken over melden en opvolgen overlast/criminaliteit	Afspraken over gedrag in pand/op terrein van de betreffende instelling	Afspraken over aard hek/heg/groenonderhoud van de kleinschalige opvanglocatie
Het Assink Lyceum	X	X	X	
Winkels (met name Jumbo, Lidl, Hema, Action)		X	X	
Sigarettenverkooppunten (tankstation en tabakswinkel)		X	X	
Zorginstelling Estinea	X	X	X	
Wijkagent		X		
Gemeente				X
Organisatoren evenementen (onder andere de kermis)		X	X	

Bijlage 1: meest recente situatieschets van de opvanglocatie (bron: COA)

Opzet in de geest van Achterhoekse erven

Bijlage 2: suggesties bordje 'privéterrein'

Voor een eerdere risicoanalyse in de gemeente Rijssen-Holten heeft Bureau Beke een publieksvriendelijk bord ontwikkeld dat als suggestie is meegegeven in de risicoanalyse. De wens was, om zo min mogelijk negatieve associaties rondom een bordje te krijgen, waardoor is niet is gekozen voor tekst en een rode rand (met een enkele rode streep erdoor). De huisjes symboliseren de vakantiehuizen die veelvuldig in de omgeving van de asielopvanglocaties staan. Een dergelijk bord zou ook voor omwonenden binnen de gemeente Berkelland ontworpen kunnen worden.

Bijlage 3: suggestie fiets/wandelstrook

Onderstaand figuur, een voorbeeld van een situatie in de gemeente Arnhem, geldt ter illustratie bij de opschaaloplossing 'Een markering van een fietser en voetganger aanbrengen op het pad aan de Groenloseweg richting de Rekkenseweg, zonder lijnen om te benadrukken dat er meerdere verkeersdeelnemers gebruik maken van het fietspad'. Deze opschaaloplossing geven wij bij het risico 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituatie Groenloseweg'.

Als voor deze oplossing gekozen wordt, vereist de situatie in Eibergen naar onze mening wel dat de wandelaars richting Eibergen rechts van de fietsers afgebeeld worden, zodat zij ook de rechterkant van het fietspad nemen. Deze situatie geldt alleen voor het huidige fietspad aan de Groenloseweg aan de zijde direct rechts van de uitgang van de kleinschalige opvanglocatie.

